

“I SVERIGE HADE DET HÄR KLASSATS SOM BARNMISSHANDEL”.

*EN KVALITATIV STUDIE OM
BOENDEPERSONALS
INTEGRATIONSARBETE MED
ENSAMKOMMANDE BARN*

CAROLINA MÅRTENSSON
EMMA MÖLLER

Examensarbete, 15 hp
Socionomprogrammet
Handledare: Vanna Nordling
Januari 2018

Malmö universitet
Hälsa och samhälle
205 06 Malmö

“I SVERIGE HADE DET HÄR KLASSATS SOM BARNMISSHANDEL”.

*EN KVALITATIV STUDIE OM
BOENDEPERSONALS
INTEGRATIONSARBETE MED
ENSAMKOMMANDE BARN*

CAROLINA MÅRTENSSON
EMMA MÖLLER

Mårtensson, C & Möller, E. “I Sverige hade det här klassats som barnmisshandling.” En kvalitativ studie om boendepersonals integrationsarbete med ensamkommande barn. *Examensarbete i socialt arbete 15 högskolepoäng*. Malmö Universitet: Fakulteten för Hälsa och Samhälle, institutionen för socialt arbete, 2018.

Syftet med denna studie är att undersöka hur boendepersonal på Hvb-hem (hem för vård och boende) arbetar för att integrera ensamkommande barn i samhället. För att få information till studien har vi intervjuat sju personer som arbetar på olika Hvb-hem. Vi har ställt frågor kring integrationsprocessen, hur de arbetar, vad de ser som hinder och möjligheter och vilka effekterna är av den långa asylprocessen. Informanterna definierar integration ganska liknande, de belyser framförallt vikten av integration på samhällsnivå.

Vårt resultat visade att barnens mående blir negativt påverkat av den långa asylprocessen. Deras dåliga mående påverkar deras motivation till att integreras, de går inte till exempel inte till skolan, vilket alla informanter anser är en viktig faktor i deras integrationsprocess. Det är inte enbart barnen som påverkas, även boendepersonalen och deras arbete. De kan inte arbeta med integrationsprocessen då de måste ta hänsyn till barnens mående, deras fokus i arbetet ändras. Nu handlar arbetet istället om att ta hand om och motivera barnen.

Nyckelord: *Asylprocess, boendepersonal, ensamkommande barn, Hvb-hem, integrationsprocess.*

“IN SWEDEN THIS WOULD BE CLASSIFIED AS CHILD ABUSE”.

A QUANTITATIVE STUDY OF STAFF ACCOMMODATION INTEGRATION WORK WITH UNACCOMPANIED CHILDREN

CAROLINA MÅRTENSSON
EMMA MÖLLER

Mårtensson, C & Möller, E. “In Sweden this would be classified as child abuse”. A quantitative study of staff accommodation integration work with unaccompanied children. *Degree project social work 15 credits*. Malmö University: Faculty of Health and Society, Department of social work, 2018.

The aim of this study is to examine how the staff accommodation at Hvb-homes (home for care and accommodation) work to integrate unaccompanied children in the society. To get the information to the study we have interviewed seven people that work at different Hvb-homes. We asked them questions concerning the integration process, how they work with it, what they see as difficulties and possibilities and the effects of the long asylum process. The informers defined integration quite similar, they illuminated the importance of integration at societal level.

We found that the children's well-being is negatively affected by the long asylum process. Their bad well-being affect their motivation to integrate, they do not go to school for example, which all informers consider an important factor in their integration process. It is not only the children that are affected, also the staff accommodation and their work is. They can no longer work with the integration process, they have to respect the children's well-being, and their focus in their work have to change. Now it is all about taking care and motivate the children.

Keywords: Asylum process, Hvb-homes, integration process, staff accommodation unaccompanied children.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning och problemformulering.....	1
1.1 Syfte.....	1
1.2 Frågeställningar.....	2
1.3 Definition av ord och begrepp.....	2
2. Tidigare forskning.....	3
2.1 Sveriges tidigare erfarenheter av flyktingbarn.....	3
2.1.1 De finska krigsbarnen.....	3
2.1.2 De judiska flyktingbarnen.....	4
2.1.3 Att skapa kunskap av erfarenheter.....	4
2.2 Ensamkommande barn.....	4
2.3 Integration.....	5
2.4 Ensamkommande barn i asylprocess.....	6
2.5 Hvb-hem och boendepersonal.....	7
2.6 Statistik.....	8
3. Teori.....	9
3.1 Socialt arbete och professionalitet.....	9
3.1.1 Professionalitet.....	9
3.1.2 Handlingsutrymme.....	9
3.2 Socialt arbete och migration.....	10
3.2.1 Syn på integration.....	10
3.2.2 Transnationella perspektivet.....	11
4. Metod.....	11
4.1 Metodologiska utgångspunkter.....	12
4.1.1 Hermeneutik.....	12
4.1.2 Kvalitativ ansats.....	12
4.1.3 Kvalitativa intervjuer.....	12
4.2 Tillvägagångssätt och genomförande.....	13
4.2.1 Litteratursökning.....	13
4.2.2 Urval.....	13
4.2.3 Förberedelser och insamling av empiri.....	13
4.2.4 Analysverktyg.....	15
4.3 Arbetsfördelning.....	15
4.4 Reliabilitet och validitet.....	16
4.5 Etiska överväganden.....	16
5. Resultat och analys.....	17
5.1 Integration.....	17
5.2 Professionellt arbete.....	19
5.3 Det vardagliga arbetet med integration.....	21
5.4 Relationer.....	22
5.5 Mående.....	25
5.6 Motivation.....	27
6. Slutsats.....	30
6.1 Studiens centrala resultat.....	30
6.2 Reflektion kring resultat.....	31
7. Referenser.....	33
8. Bilagor.....	36

1. INLEDNING OCH PROBLEMFORMULERING

Sverige är ett av de länder i västvärlden som tog störst ansvar under flyktingkrisen år 2015 (Regeringskansliet, 2016). Många av de flyktingar som anlände till Sverige var ensamkommande barn. Av statistik framgår en rekordnotering på 35,369 ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige år 2015 (Migrationsverket, 2017 d).

Flyktingsituationen engagerade en stor del av invånarna i Sverige och på flera olika plan i samhället (Krisinformation, 2016). De svenska myndigheterna började mer omfattande samarbete på såväl nationell, regional som lokal nivå och invånarna visade ett stort engagemang vad gäller frivilligarbete för att hjälpa de flyktingar som anlant (*ibid.*).

Det har skapats en het debatt kring flyktingmottagande i Sverige. Sveriges statsminister Stefan Löfven beskrev flyktingkrisen som en stor utmaning för det svenska samhället och ansåg att den stora bristen låg i att EU inte lyckades hantera situationen (Sveriges television, 2016). Stefan Löfven hävdade att om samtliga EU-länder tagit sitt ansvar hade inte situationen blivit som den blev. Statsministern menade även att flyktingmottagandet under flyktingkrisen hade handlat om 20,000 flyktingar totalt om Sverige hade tagit emot asylsökande i relation till befolkningsandelen (*ibid.*).

Med bakgrund av det stora antalet flyktingar som anlant till Sverige blev migrationsverket hårt belastat då antalet asylansökningar kraftigt ökat (Migrationsinfo, 2017). Detta ledde till att asylprocesserna blev långa vilket i sin tur påverkat både flyktingarna och samhället. Handläggningstiderna är speciellt långa för ensamkommande barn (Riksdagen, 2017). Justitie- och migrationsministern Morgan Johansson uppger att asylbeskedet tar längre tid om man är ensamkommande då asylutredningen ses som mer omfattande eftersom den innefattar bland annat åldersbedömningar och ordnat mottagande i hemlandet (*ibid.*).

Idag, cirka två år efter flyktingströmmen finns det fortfarande ensamkommande barn som väntar på sina beslut om uppehållstillstånd. Barnen är ensamma i en ny värld - bakom sig har de lämnat sina nära och kära, sin kultur och sitt land. De har en svag social och rättslig ställning i det nya landet och befinner sig i en allmänt mycket utsatt position (Fälldin & Strand, 2010).

Vårt intresse i denna undersökning är att se hur boendepersonal på Hvb-hem arbetar med ensamkommande barn gällande integration. Genom informationen ovan ställer vi oss frågan hur och i vilken mening integrationsarbetet får för barnen som befinner sig i en låg asylprocess.

1.2 Syfte

Syftet med vår studie är att undersöka hur boendepersonal på Hvb-hem arbetar för att integrera de ensamkommande barnen i samhället samt vilka hinder respektive möjligheter som finns i detta arbete. Studien syftar även till att undersöka hur boendepersonalen upplever att integrationsarbetet påverkas av asylprocessen.

1.3 Frågeställningar

- Hur arbetar boendepersonal på Hvb-hem för att integrera ensamkommande barn i det svenska samhället?
- Vilka hinder respektive möjligheter anser boendepersonalen att det finns i arbetet med barnens integration?
- Hur upplever boendepersonalen att deras arbete med barnens integration påverkas av asylprocessen?

1.4 Definitioner av ord och begrepp

Ensamkommande flyktingbarn

Ett ensamkommande flyktingbarn är en person som kommer till Sverige och är skild från sina föräldrar eller motsvarande annan ansvarig vuxen som trätt in i föräldrarnas ställe (Fälldin & Strand, 2010; Gustafsson m.fl., 2013; Brunnberg, 2015; Darvishpour & Westin, 2008). För att räknas som ensamkommande flyktingbarn och för att omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. måste personen vara yngre än 18 år, vilket det är migrationsverket som avgör. Om någon vuxen, till exempel kusin eller liknande, i Sverige senare skulle ta hand om barnet ska det inte längre anses som ensamkommande. Godkännandet för detta görs av migrationsverket (Fälldin & Strand, 2010).

Integration

Integration är ett begrepp som kan förklaras på många sätt. Att integreras innebär enligt Tuire Toivanen och Susanna Toivanen (2014) att man som invandrare anpassar sig till mottagarlandets regler. Detta innebär dock inte att den som invandrat skall ge upp sin etniska identitet, religion, sina traditioner eller sitt språk. Om individen ger upp detta innebär det att hen assimileras och inte integreras. Att integreras innebär istället att man bevarar dessa saker samtidigt som man anpassar sig till det nya landet. I Sverige har man en strävan att integrera, inte assimilera, invandrare (*ibid.*).

Viktigt att tänka på är att integration inte bara handlar om och är för invandrare (Statistiska centralbyrån, 2005; Darvishpour & Westin, 2008). Integration kan snarare ses som en gemensam process där samtliga samhällsmedborgare är delaktiga och ansvariga (*ibid.*).

Asylprocess

För att söka asyl i Sverige måste man befinna sig inom eller vid landets gränser (Migrationsverket, 2017 a).

När asylansökan lämnats in till migrationsverket får man en kallelse för utredning. Av utredningen görs en bedömning och ett beslut huruvida man får stanna i Sverige, eller inte, tas. Vid missnöje av ett beslut finns möjlighet till överklagan (*ibid.*).

Beslut i asylärenden

Efter utredningar och samtal får man sitt beslut - antingen: ett permanent uppehållstillstånd eller tidsbegränsat uppehållstillstånd. Med ett permanent uppehållstillstånd har man rätt att stanna i Sverige så länge man vill (Migrationsverket, 2017 b).

Den 20 juli 2016 införde riksdagen en tidsbegränsad lag (2016:752) som innebär att möjligheterna att få uppehållstillstånd i Sverige begränsade (Migrationsverket, 2017 c). Det är bestämt att lagen skall gälla i tre år. Innebörden av den nya lagen

är att individer som har ett skyddsbehov får ett tillfälligt uppehållstillstånd. De individer som får flyktingstatus får ett 3 årigt uppehållstillstånd samt de som bedöms ha ett alternativt skyddsbehov får ett 13 månader långt tillstånd (*ibid.*). När uppehållstillståndet går ut kan man göra en ny ansökan (Migrationsverket, 2017 b). De som fortfarande bedöms ha ett skäl till skydd kan få ett förlängt uppehållstillstånd, upp till två år. Gymnasieelever kan få förlängt uppehållstillstånd för att kunna fullfölja sin utbildning (*ibid.*). De ensamkommande barn, under 18 år, som ansökt om asyl innan den 24 november 2015 och bedöms ha ett skyddsbehov får permanenta uppehållstillstånd (Migrationsverket, 2017 c)

Hvb-hem

Hvb är en förkortning av "Hem för vård och boende" (Brunnberg, 2015). Boendenas storlek kan skilja sig, det finns boende som har plats för 5 ungdomar medan andra har plats för 30. Boendena kan vara utformade på olika sätt, vissa är vårdorienterade och behandlande medan andra har större fokus på boendedelen (*ibid.*). Socialtjänsten har sedan 2006 haft ansvaret avseende mottagandet av de ensamkommande barnen (Socialstyrelsen, 2016).

Profession

Brante (2009) beskriver professioner som yrken där verksamheten baseras på vetenskaplig forskning. Professioner återfinns på olika nivåer i samhället, makro och mikro. De på mikronivå, exempelvis socialarbetare, utför personliga tjänster till klienter medan de på makronivå, exempelvis jurister, har makt att justera och utveckla ramarna för samhällslivet. Definitionen av begreppet profession är inte precist, men oftast betonas det i anknytning till högre formell utbildning. Professioner har tillsammans den viktigaste integrativa funktionen i samhället (*ibid.*). Boendepersonal på Hvb-hem kan ses utgöra en profession.

2. TIDIGARE FORSKNING

2.1 Sveriges tidigare erfarenheter av flyktingbarn

Sverige har erfarenhet av mottagande av ensamkommande barn sedan långt tillbaka. Nedan följer två exempel då flyktingströmmarna varit påtagliga i Sverige och hur Sverige hanterar det.

2.1.1 De finska krigsbarnen

Under det finska vinterkriget 1939-1945 tog Sverige emot cirka 70,000 finska barn (Rädda barnen, 2004; Lagnebro, 1994; Stretmo, 2014; Wernesjö, 2014; Edvardsen, 1977; Ortmark, 2003). Efter Sovjets plötsliga attack mot Finland drogs hjälporganisationer igång i Sverige (Edvardsen, 1977). Centrala Finlandshjälpen var en av de första organisationerna som startades och riktade sin hjälp till de finska barnen och i viss utsträckning även deras mödrar. Organisationen erbjöd platser i svenska hem åt de som flytt (*ibid.*). I början av kriget fanns ett motstånd mot förflyttning av barnen från föräldrarnas sida men i takt med att kriget blev mer påtagligt ändrades inställning fort (Rädda barnen, 2004; Lagnebro, 1994; Edvardsen, 1977). Barnen skickades iväg från kriget av sina föräldrar. Barnen fick vara med om många uppbrott - många flyttades fram och tillbaka mellan Sverige och Finland vid ett flertal tillfällen, av olika anledningar. Barnen fick bland annat order om hemfärd från det finska socialministeriet då man menade att de var skolpliktiga. Vid ett annat tillfälle ansåg man att läget i landet hade stabiliserats och att hemfärd därför var aktuell.

När kriget blev mer påtagligt igen skickades de tillbaka till Sverige återigen. Att anpassa sig till den nya miljön/situationen var svårt för de finska barnen. Det de lyckades skapa hos sina fosterfamiljer bröts upp i och med att de var tvungna att åka fram och tillbaka mellan Sverige och Finland vid ett flertal tillfällen. Detta innebar även att många av barnen inte kände sig hemma någonstans (*ibid.*).

2.1.2 De judiska flyktingbarnen

Mellan år 1938-1939 flydde runt 500 judiska flyktingbarn till Sverige genom Judiska församlingens Barnkvot (Rädda barnen, 2004; Lomfors, 1996). Likt de finska krigsbarnen blev de judiska flyktingbarnen placerade i fosterhem. En del av barnen kände besvikelse och känslan av övergivenhet förstärktes när de placerades på landet i familjer med annan trosuppfattning, som talade ett främmande språk och hade främmande vanor samt traditioner (*ibid.*). Dessa känslor kring ankomsten och Sveriges mottagande talade inte för alla - de barn som levt under svåra förhållande på barnhem i Nazityskland såg positivt på sin ankomst till Sverige (Rädda barnen, 2004).

Alla barn placerades inte i fosterhem. Barnhem och lägergårdar var även förekommande (Rädda barnen, 2004; Lomfors, 1996). De barn som bott i grupp med andra judiska barn hade bättre förutsättningar att bevara sitt kulturella arv då de kunde tala med varandra på sitt språk samt hade gemensam kultur och historia (Rädda barnen, 2004). På de kollektiva hemmen hade verksamheten ofta en judisk inriktning. Dessa verksamheter undervisade barnen i sådana ämnen som språk, religion och historia med fokus på deras ursprung. Anledningen till att verksamheten hade en judisk inriktning var för att man arbetade för att barnen senare skulle utvandra till dåvarande Palestina (*ibid.*).

Många av barnen hade bott i Sverige under 6 år och att sedan återförenas med sina föräldrar var inte enkelt (Rädda barnen, 2004). Barnen hade vid det här laget lärt sig det svenska språket och glömt mycket av sitt eget språk. Barnens anhörigas mående var uppenbarligen påverkat av förföljelsen och kriget de utsått. Somliga barn lyckades inte knyta an till sina biologiska föräldrar igen (*ibid.*)

2.1.3 Att skapa kunskap av erfarenheter

Under de senaste 50 åren har vi lärt oss att barn påverkas av sina upplevelser. De barn som upplevt krig, trauman och separationer behöver tas hand om (Rädda barnen, 2004).

I Rädda Barnens rapport "Att möta de ensamkommande barnen" (2004) dras generella slutsatser utifrån landets tidigare erfarenheter av målgruppen. I rapporten anses mottagandet av de ensamkommande barnen vara av största vikt. I mottagandet menas att arbete läggs på att hjälpa barnen med att komma över sina traumatiska upplevelser, förluster och sorg. Detta görs genom att erbjuda trygghet och kontinuitet, ge dem möjlighet att rota sig, undvika separationer, skapa ett stabilt socialt sammanhang och framförallt lyssna på barnet.

Förutom att möta barnen på ett känslomässigt plan ses även de kulturella aspekterna som betydande att arbeta med för att barnen skall ha en chans att upprätthålla sitt kulturella arv (*ibid.*).

2.2 Ensamkommande barn

Orsakerna till att barn flyr sitt hemland kan vara många (Elmeroth & Häge, 2009). Orsaken handlar ofta om så kallade "barnrelaterad förföljelse", vilket kan innebära människosmuggling för prostitution eller annat sexuellt syfte, tvångsarbete eller tvångsrekrytering av minderåriga till arméer. De huvudsakliga grupper som kommer till Sverige är pojkar från länder där det finns militära konflikter,

exempelvis Irak, Somalia och Afghanistan. När de ensamkommande barnen kommer till Sverige har de rättigheter likt andra. De har rätt till ett hem, att få gå i skolan och en så normal vardag som möjligt (*ibid.*)

I en studie av Julia O'Connell Davidson och Caitlin Farrow (2007) har drygt 1000 undersökningar rörande ensamkommande barn som migrerar analyserats. Analyserna har påvisat att orsakerna kan vara fler. Det framkommer av kartläggningen att skälen till att barnen flyr hemlandet kan även handla om bland annat fattigdom, arbetslöshet, sjukdom, politisk instabilitet, krig och konflikter och våld i hemmet (*ibid.*).

En av de få studier i Sverige som gjorts på ensamkommande barn är "Ensamkommande men inte ensamma" av Marie Hessle (2009). Studien har gjorts under en tioårs period och har fokus på ensamkommande barns etablering och socialisation i Sverige. Hessle (2009) använder dessa som begrepp i studien då hon anser de vara av mer relevans än att använda integration som begrepp. Hessle beskriver att skolan, fritiden och arbete är faktorer som har betydelse för barnens socialiseringsprocess. Hon lyfter även att nätverket runt om barnen har en viktig roll, till exempel lärare, personal på Hvb-hemmet eller ledare inom fritidsaktiviteter. Dessa beskrivs som positiva faktorer till barnens etablering i det svenska samhället. Hessle (2009) belyser även att barnens psykiska hälsa påverkar. Många barn påvisar allvarliga symtom på ångest, depression och posttraumatisk stressyndrom. Viktigt när det kommer till bemötandet av ensamkommande barn menar Hessle (2009) är att se barnens behov utifrån olika perspektiv, det psykologiska och det juridiska. Samtidigt är det viktigt att inte enbart se barnen som offer utan att de även är aktörer i sina egna liv (*ibid.*). I en studie av Newbigging och Thomas (2011) uppmärksammas det att ensamkommande barn och ungdomars behov är mer synliga i jämförelse med barn och unga i flyktingfamiljer. De ensamkommande barnen står inför helt andra utmaningar, exempelvis när det kommer till det känslomässiga. Studiens syfte var att undersöka vad som ansågs vara bra praktiskt arbete för flyktingar och asylsökande barn. Istället för att ha fokus på flykting- och invandringspolitiken, menade man i studien att ett bra praktiskt arbete skulle fokusera på barnen och ungdomarnas välmående. Utöver barns välmående såg man även att känsla av säkerhet, stöd till utbildning och fritidsaktiviteter samt lämpligt boende som betydande. Lämpligt boende var en av de faktorerna som belystes som en av de allra viktigaste, boendet har en viktig roll i barnen och ungdomarnas liv (*ibid.*).

2.3 Integration

Anledningarna till att människor migrerar har förändrats under åren (Söderqvist, 2017). Under 40-talet migrerade människor snarare från Sverige än till, under 60-talet migrerade människor till Sverige för att arbeta och under 70- 80- och 90-talet handlade migrationen snarare om att människor flydde till Sverige från krigsdrabbade länder. I nutid, under 00-talet tillhör Sverige ett av de länder som har det största antalet människor som behöver skydd. Anledningarna till migreringen styr också migrantens möjlighet att bli integrerad i samhället. Söderqvist (2017) skriver vidare att integration för själva invandraren handlar om deltagande i område som politik, kultur, socialt och ekonomiskt. Begreppet integration handlar om att uppnå en viss status förhållande till de formella och informella institutionerna i Sverige (*ibid.*).

Jennie K Larsen (2015) skriver i sin avhandling *Integrationen och arbetsmarknaden* att integration idag generellt handlar om möjlighet till egen

försörjning. Hon uppmärksammar att integration i nutid bygger mycket på arbete, det vill säga arbetsmarknaden. Larsen (2015) menar att integrationspolitiken nu även har blivit arbetsmarknadspolitik.

I avhandlingen refererar Jennie K Larsen till regeringsförklaringen (2010) där det står liknande förklarat.

Därför är regeringens arbetslinje också integrationspolitik. Vi vill att utgångspunkten för integrationspolitiken, som inom alla områden, ska vara att alla människor som kan också ska kunna försörja sig själva. (Regeringsförklaringen, 2010)

Zetterqvist och Hagström (2016) beskriver integration som ett svårtydligt begrepp. De beskriver även integration som svårarbetat, speciellt i mottagandet av ensamkommande barnen, där integration är ett av målen, samt inom socialtjänsten. Studien har identifierat att utmaningarna gällande ensamkommande barns integration ligger mestadels på organisationsnivå. Zetterberg och Hagström (2016) påvisar att det inom många verksamheter sker misstolkning av begreppet. Det blir som en sorts glidning då integration ofta tolkas som assimilation. Detta leder till att barnen inte får någon känsla av samhörighet då de helt måste anpassa sig till de normer och "svenskhet" som finns i samhället (*ibid.*).

2.4 Ensamkommande barn i asylprocess

Som tidigare nämnt ökade antalet asylansökningar i Sverige under år 2015 till följd av den stora flyktingström som kom under slutet av året (Migrationsinfo, 2017). En del barn som sökte asyl under år 2015 väntar fortfarande idag på beslut om uppehållstillstånd av migrationsverket (*ibid.*) Myndigheten har stor belastning av ärenden vilket innebär att det finns en stor risk att handläggningstiden blir oacceptabelt lång (Stenström & Skovdal, 2016). I rapporten "Effektiviteten av asylprövningar", beställd av migrationsverket, menar Erik Stenström och Mathilde Skovdal (2016) att effektivitetskravet hos migrationsverket måste höjas. Migrationsverket har under de senaste åren fokuserat mycket på kvalitet, vilket har gett resultat med tanke på att satsningarna på bemötande och visioner har höjt servicenivån. Man menar dock att effektivitetskravet borde väga tyngre när belastningen är så pass hög. Ärendena ska inte belastas med onödig utredning och handläggningen måste lämpas efter ärendets art (*ibid.*). Enligt 9 § förvaltningslagen (2017:900) ska varje ärende handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten påverkas.

År 2015 avgjordes enligt statistik 58,802 ärenden av 1,456 årsarbetare (Stenström & Skovdal, 2016). Detta antal motsvarar cirka 40 ärende under året per arbetare, vilket innebär att knappt ett ärende i veckan avgjordes. De två föregående åren, 2013 och 2014, fattades något lägre antal beslut, 49,879 och 53,503 stycken, men med mycket färre antalet årsarbetare. Fler ärende avgjordes per arbetare, cirka 5060 stycken, än under rekordåret vilket är en av faktorerna till den långa handläggningstiden samt bevis på att effektivisering behövs (*ibid.*).

Forskare Anna Lundberg (2009) skriver i sin avhandling om barnets bästa under asylprocessen. Barnet bästa-begreppet kan man på ett allmänt plan säga har en enande funktion för normer rörande barn i olika sammanhang men en grundläggande dimension handlar om barns behov. Anna Lundberg belyser att ensamkommande barn som befinner sig i asylprocessen kan utöver vanliga behov även ha andra behov som är knutna till den situation de befinner sig i. Det finns en ökad risk att barnen påverkas negativt på grund av att de befinner sig i en sårbar

situation. Barnen befinner sig i en särskilt utsatt position då de inte har någon historia i Sverige, vilket leder till att känslan av sammanhang och samhörighet inte finns på samma sätt som för andra barn. Handläggare och beslutsfattare på migrationsverket står dagligen för stora utmaningar. Barnens rättigheter betraktas som en viktig del av asylprocessen samtidigt som barnets bästa glöms bort. Detta framkommer tydligt då det inte tillsätts några riktade resurser för att barnets bästa skall finnas i asylprocessen. Det finns uppdrag och en önskan i produktionsplanen till varje enhet att arbetet med barnkonsekvensanalyser ska utvecklas, där bland barnets bästa, men ännu har det inte gjorts några konkreta prioriteringar (*ibid.*). Detta menar Migrationsverket (2009) i deras årsredovisning är på grund av den höga tillströmningen av ärenden. Positiva löften till barnen ställs mot handläggarnas korta tid till utredning samt resursbrist för prioritering av barnfrågor (Lundberg, 2009). Principen om barnets bästa ställs mot alla möjliga samhällsintressen och kraven på att ett ensamkommande barn skall få uppehållstillstånd i Sverige prioriteras lägre än när vuxna är berörda (*ibid.*).

2.5 Hvb- hem och boendepersonal

Hvb-hemmen benämns forskningsmässigt som människobehandlande organisationer, MBO (Söderqvist, 2017). MBO innebär att de ensamkommande barnen är råmaterialet för att verksamheten skall fungera, personalen arbetar med barnen och ungdomarna för att uppnå de mål som finns inom organisationen (*ibid.*).

Att bo på ett Hvb-hem innebär inte alltid att bo i ett hem i vanlig bemärkelse, det skriver Söderqvist m.fl. (2014) i en studie. Utifrån intervjuer med personal och deltagande observationer på boenden diskuterar Söderqvist m.fl. (2014) hur personalen förhåller sig till Hvb-hemmet utifrån "hem" som begrepp. Studien visade att "hem" har en komplex betydelse med både objektiva aspekter, så som fysiska byggnader, men även mer subjektiva aspekter såsom sinnesstämning. Boendepersonalens mål att erbjuda ett "vanligt hem" misslyckas då hemmet bland annat är övervakat och kontrollerat i den mening att personalen har en roll som innefattar en högre maktposition än de som är boende på hemmet. Studien lyfter även att det är av vikt att ensamkommande ungdomar placeras baserat på deras individuella och specifika behov vilket gör det möjligt för samhället att erbjuda den mest lämpliga vården för den enskilda ungdomen (*ibid.*).

Åkerlund (2016) visar i en etnografisk studie hur ensamkommande ungdomar, genom att bo på samma Hvb-hem, knyts till varandra men även till boendepersonalen. Åkerlund (2016) beskriver att ungdomarna hade en gemenskap och att relationerna de skapade var som ett slags komplement till den relation de annars hade med sina respektive familjer men som nu befinner sig på annan plats (*ibid.*).

Wernesjö (2015) undersöker i en studie hur unga ensamkommande flyktingar, bosatta i ett Hvb-hem på den svenska landsbygden, förstår vikten av hem och tillhörighet. Av studien framkommer det att Hvb-hemmet kan fungera som en trygghet för barnen och leda till att de skapar relationer med andra. Hvb-hemmet kan samtidigt även tydliggöra skillnaden mellan barnen som bor på boendet och de andra barnen i byn. Wernesjö (2015) beskriver att de ensamkommande barnen, genom boendeformen, ses som "de andra" och placeras utanför normerna kring hur en "normal" barndom skall te sig.

Enligt en studie av Ingrid Höjer & Yvonne Sjöblom (2011) kan personal på Hvbhem ha en betydande roll för ungdomar. Inger Höjer & Yvonne Sjöblom (2011) studerar en sårbar grupp av unga gällande övergången från ung till vuxen. I

studien läggs fokus på vilken roll vården, socialtjänsten och den biologiska familjen har för dem samt vilken betydelse en förlängd ungdomstid får för ungdomar med svaga sociala nätverk.

Av studien framkommer att personal på Hvb-hem, speciellt ungdomarnas kontaktpersoner på boendet, fått en betydande roll för ungdomarnas liv (Höjer & Sjöblom, 2011). För vissa av ungdomarna var kontaktpersonen den enda vuxna personen som de kände att de kunde vända sig till för känslomässigt stöd. Under intervjuer i studien framkom även att vissa av ungdomarna hade fortsatt kontakt med sina kontaktpersoner på boendet trots att placeringen avslutats.

Kontaktpersonerna stöttade ungdomarna frivilligt, utöver det formella (*ibid.*).

2.6 Statistik

Statistik visar att antalet ensamkommande från år till år minskar och ökar (Migrationsverket, 2017 d). År 2015 visar en markant ökning, med närmare fem gånger så många ensamkommande barn, jämfört med år 2014. Statistiken visar en rekordnotering på 35 369 ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige. Året därefter, 2016, skedde en kraftig minskning. Enbart 2 199 ensamkommande barn sökte asyl i Sverige vilket var det lägsta antalet sedan år 2008 (*ibid.*). Statistiken om minskningarna måste ses i relation till det att den svenska regeringen den 12 november 2015 införde gränskontroller vid landets inre gränser (Regeringskansliet, 2015) och att en ny tillfällig lag (2016:752) om begränsningar om möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige trädde i kraft den 20 juli 2016. Regeringen införde gränskontroller eftersom flyktingströmmen blev så påtaglig att man menade att den innebar akuta utmaningar för viktiga funktioner i det svenska samhället (Regeringskansliet, 2015). Beslut om gränskontrollerna har omprövats vid ett flertal gånger. I det senaste beslutet framgår att gränskontroller är förlängt till och med den 11 maj 2018 (Regeringskansliet, 2017).

Av de asylärenden som behandlades under rekordåret 2015 fick 88 procent av de ensamkommande barnen asyl och under år 2016 fick 86 procent av barnen asyl (Migrationsinfo, 2017). Den höga beviljandegraden berodde på att de flesta ärendena som hanterades var av barn som kom från länder där det bedömdes vara för osäkert för barnen att återvända. Under 2015 avgjordes 4 660 asylärenden och under 2016 avgjordes 9 491 asylärenden. Detta innebär att många av de ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige under 2015 fortfarande väntar på beslut (*ibid.*).

Asylprövningen av ensamkommande barn och unga är enligt Migrationsverket (2017e) de högst prioriterade ärendena. Det finns en ambition att avgöra samtliga ärenden, som har ett färdigt beslutsunderlag, för de ensamkommande barn och unga som sökt asyl innan år 2017. Det är finns dock en osäkerhet kring hur många ärenden som kommer vara klara för beslut i och med de medicinska åldersbedömningarna som blivit allt mer viktiga i asylbesluten. (*ibid.*) I asylärenden gör Migrationsverket åldersbedömningar. Om migrationsverket hävdar att det finns orsak till att ifrågasätta att individen är under 18 år får individen möjlighet att genomgå en medicinsk åldersbedömning för att stärka bevisen om sin ålder (Rättsmedicinalverket, 2017). Den medicinska åldersbedömningen bygger på en röntgenundersökning av visdomständer samt en magnetkameraundersökning av knäled (*ibid.*). Under 2016 skrevs 3400 ensamkommande barn upp i ålder (Migrationsverket, 2017 f).

3. TEORI

I detta kapitel redovisar vi för teoretiska begrepp som sedan användas för att analysera det intervjumaterial som samlats in (se kapitel 5).

3.1 Socialt arbete och professionalitet

Nedan följer definitioner av teorier om professionalitet och handlingsutrymme. Teori om professionalitet valdes med syfte att i senare kapitel kunna gå djupare in på hur boendepersonalens roll kan te sig i både interaktionen med barnen men även med andra professionella. Handlingsutrymme sågs även vara av vikt för att tala om såväl begränsningar som utrymme i den professionellas roll.

3.1.1 Professionalitet

Alain Topor (2008) presenterar två olika typer av begreppet professionalitet. Den ena typen bygger på närhet och den andra typen bygger på distans. När Topor talar om professionalitet som närhet menar han att den professionella har ett förhållningssätt där fokus är att vara engagerad i klientens situation. Relationen mellan den professionella och klienten är ömsesidig vilket, Topor (2008) menar, leder till att klienten inte blir en passiv mottagare utan känner istället att båda får ut någonting av relationen. I denna typ av professionalitet menar Topor (2008) även att den professionella kan gå emot sin professions rutiner och regler i syfte att påverka eller hjälpa klienten positivt. Exempel på detta kan vara att den professionella anpassar tid, plats och/eller ämne efter sin klients önskemål (*ibid.*) När Topor (2008) talar om professionalitet som distans menar han att den professionella förhåller sig neutralt till klienten, att relationen är ensidig och att mötet med klienten sker på en bestämd plats och tid. Topor (2008) betonar även att idén bakom distansen och neutraliteten är att det verka som en grund för den professionellas objektiva bedömningar och likabehandling. Den professionella ska inte påverkas av sina känslor i förhållande till klienten (*ibid.*).

Enligt Topor (2008) kan både professionalitet präglad av distans, eller av närhet, medföra risker. Närheten kan exempelvis leda till överengagemang och distansen till kyla (*ibid.*).

3.1.2 Handlingsutrymme

Handlingsutrymme är ett svårdefinierat begrepp som förekommer mycket i socialt arbete.

Michael Lipsky är personen som myntade begreppet handlingsutrymme (som han kallade för discretion). Lipsky (2010) beskriver begreppet som en sorts godtycklighet i yrkesutövandet där en påverkan av den mänskliga faktorn är oundviklig. Lipsky menar att ett handlingsutrymme är vanligt förekommande i gräsrotsbyråkratens arbete (1980). Utrymmet medför förmåner och sanktioner, utifrån organisationens möjligheter, men innefattar dock inte att yrkesutövaren är helt fri i sin yrkesroll. Yrkesutövaren har fortfarande regler, förordningar och riktlinjer från organisationen som måste följas (*ibid.*).

Andreas Liljegren & Karolina Parding (2010) beskriver handlingsutrymme och vilken plats det har i professionellt arbete. De menar att handlingsutrymme innebär att det ligger på yrkesutövaren att göra vissa val eller fatta vissa beslut i sitt dagliga arbete. Handlingsutrymme benämns som central inom det professionella arbetet av tre skäl. Det första skälet är att handlingsutrymmet ses som en viktig beslutsmekanism i de tillfällen där regler inte går att tillämpa. Det andra skälet är att handlingsutrymmet är betydande när generell kunskap skall

tillämpas på fall som är specifika. Det tredje skälet är att handlingsutrymmet ses som en given omständighet för sådan behandling som är individanpassad (*ibid.*).

Mintzberg (1993) menar att det kan uppstå problem när professionella har ett stort handlingsutrymme. Mintzberg talar om att handlingsutrymmet kan få yrkesutövarna att ignorera eller tappa fokus från klientens och organisationens behov samt att de har en lojalitet till sitt yrke och inte den plats (organisationen) som de utövar det på.

Andreas Liljegren & Karolina Parding (2010) beskriver även problem som kan uppstå med ett handlingsutrymme. De menar att handlingsutrymmet både kan möjliggöra att enskilda klienters behov kan mötas på bästa sätt samtidigt som det kan innebära jämlikhets- och rättviseproblem i de fall där utrymmet gör att yrkesutövare bedömer olika kring klienters behov (*ibid.*). Detta lyfter även Svensson m.fl. (2008) och menar på att handlingsutrymmet utnyttjas på olika sätt av olika personer då de har olika erfarenheter.

Enligt Andreas Liljegren & Karolina Parding (2010) kan strikta regelverk ses som en motsats till ett stort handlingsutrymme. De nämner två typer av beslutsfattande, diskretionärt och icke-diskretionärt. Ett diskretionärt beslutsfattande innebär att yrkesutövaren fattar beslut utifrån sitt eget omdöme och professionens kunskapsbas medan ett icke-diskretionärt beslutsfattande styrs utav regelverk där eget omdöme och val av beslut är uteslutet (*ibid.*).

Hellberg (1991) betonar vikten av att se handlingsutrymmet som relationell i sin karaktär, att den skapas men även återskapas i relation till andra.

3.2 Socialt arbete och migration

Nedan följer definitioner av integration samt en presentation av hur ett transnationellt perspektiv kan beskrivas. Genom att använda dessa begrepp och perspektiv kan vi få en tydligare bild av de ensamkommande barnens migration och hur integrationen av dem kan hindras eller möjliggöras.

3.2.1 Syn på integration

Vi kommer analysera vårt material men hjälp av begreppet integration, utifrån olika teorier och deras syn på det.

Nader Ahmadi (2008) beskriver begreppet integration som stort och menar att det finns skillnader i sättet att definiera det. En definition av integration som Ahmadi (2008) beskriver är att fokus läggs på de externa samhällsliga faktorerna medan en annan definition är att fokusera på de individuella subjektiva upplevelserna. Exempel på definition av integration är ”den subjektiva upplevelsen av tillhörighet i långt högre grad än något externt analytiskt mätbart och exakt”. Denna definition menar i huvudsak att integration i sig inte handlar om något externt så som skola, arbete eller inkomst utan snarare om en känsla av tillhörighet som har med individens subjektiva upplevelser att göra. Författaren pekar på studier som gjorts i England, USA och Frankrike där en stor del av arbetarklassen, som är migranter, styrker detta påstående då de inte anser sig vara integrerade. Trots delaktighet i den så kallat samhällsekonomin så har de inte integrerats i det sociokulturella eller politiska samhällslivet, till skillnad från de individer som fått en känsla av tillhörighet och samhörighet i sin helhet (*ibid.*).

Osman Aytar (2007) beskriver integration som en process. Aytar (2007) menar att integration kan te sig på olika sätt. Historiskt sett har diskussionen kring

integration främst handlat om de olika grupperna i samhället och närheten mellan dessa. I studien presenteras tre dimensioner av integration:

1. Integration mellan etniska svenskar och olika invandrargrupper (samhällsnivå).

Det som anses viktigt här är att integrationen inte enbart skall "göras" från invandrarnas sida utan även från de etnisk svenska individerna.

2. Integration mellan olika invandrargrupper (mellangrups-nivå).

Fokus ligger på att integreras och hjälpa till att integrera olika invandrargrupper. Dessa kan skilja sig vad gäller exempelvis kultur, religion eller etnicitet. Denna sorts integration kan ge en djupare förståelse om skillnader mellan olika grupper.

3. Integrationen inom enskilda invandrargrupper i det nya landet (grupp-nivå).

Här ligger fokus på att bejaka den etniska och kulturella mångfald som finns i samhället. Integration på denna nivå är en tydlig motsats mot assimilering (*ibid.*). Aytar (2007) hävdar att integration på grupp-nivå (dimension 3) kan bidra till integrationen på mellangrups nivå (dimension 2) samt på samhällsnivå. Däremot måste integration på samhällsnivå förekomma både mellangrups-nivå och grupp-nivå för att den skall ses som fullständig (*ibid.*).

3.2.2. Transnationella perspektivet

Robert Kenndal (2011) beskriver att fokus på migration och migranternas etablering har under de senaste 20 åren ändrats. Tidigare låg intresset på invandring och integration/assimilering men att det nu flyttas mot transnationella gemenskaper och nätverk. Kenndal (2011) menar att denna skiftning innebär att fokus läggs mer på gränsöverskridande processer, det vill säga över landsgränserna, än det inomnationella här och nu.

Det transnationella perspektivet är svårt att definiera och kan uppenbara sig på olika sätt vilket ibland leder till att det finns ett flertal definitioner som kan stå i konflikt med varandra (Righard, 2011). Righard talar om att det skapas transnationella sociala rum när två eller flera platser i länder runt om i världen förenas till en enda enhet. Det transnationella sociala rummet bildar ett socialt sammanhang som innefattar både "här" och "där" och kan bildligt ses som en brygga där ena änden är den plats man fysiskt befinner sig på och den andra det land där ens normer och värderingar härstammar från.

Charlotte Melander (2015) diskuterar de transnationella familjerelationerna som ensamkommande barn har med sina föräldrar eller familjemedlemmar. Hon beskriver hur barnen trots att de rent geografiskt är separerade från familjen ofta har en nära kontakt. Melander (2015) betonar att den fostran och omsorg som föräldrarna ger de ensamkommande barnen, trots avståndet, skall inte underskattas. Viktigt att belysa är dock att familjen inte enbart ser barnen som individer med rättigheter utan även skyldigheter. Samtidigt som barnen har rättigheter till stöd så har de ett ansvar att bidra till familjens välfärd. Melander (2015) menar att med ett transnationellt perspektiv kan man förstå de ensamkommande barnens handlingar bättre, man kan även se hur barnens mående är kopplat till familjegemenskapen över gränserna.

4. METOD

Följande kapitel beskriver vilken metod vi har använt i vår studie, hur litteratursökningen gått till samt hur vi har samlat in och analyserat vårt

intervjumaterial. I kapitlet diskuteras även arbetsfördelning och etiska överväganden.

4.1 Metodologiska utgångspunkter

4.1.1 Hermeneutik

Studiens vetenskapliga förhållningssätt är hermeneutiskt. Detta innebär ett fokus på tolkning och förståelse av människors egna upplevelser utifrån den sociala kontext de befinner sig i (Bryman, 2011). Informanterna skall därför ges ett stort utrymme för att själv välja vad de vill tala om inom studiens ramar. Materialet som samlas in skall sedan analyseras genom att tolkas och förstås utifrån informantens perspektiv, det vill säga utifrån deras sociala handlingar och dess innebörd (*ibid.*).

Denna studie undersöker hur boendepersonal på Hvb-hem arbetar för att integrera de ensamkommande barnen i samhället, vilka hinder respektive möjligheter som finns samt hur boendepersonalen upplever att integrationsarbetet påverkas av asylprocessen. Detta kan det hermeneutiska förhållningssättet möjliggöra. Vi får en djupare förståelse för informanterna samt en bredare bild utifrån deras olika perspektiv.

4.1.2 Kvalitativ ansats

Studien har en kvalitativ ansats vilket innebär att fokus läggs på ord och dess betydelse (Bryman, 2011). Den kvalitativa metoden kan ge information om upplevelser, erfarenheter och tankar på ett tydligare sätt än andra metoder (Fekjær, 2016). Vi har använt oss av en induktiv strategi för att undersöka vårt ämnesområde. Detta innebär att vi har börjat med att samla in empiri och utifrån denna välja en teori som senare appliceras i analyskapitlet. (Bryman, 2011). Nackdelen med att använda kvalitativ metod kan vara att urvalet blir mer begränsat än med en kvantitativ metod som kan nå ut till en större population. Fördelen med att använda sig av en kvalitativ metod är att man däremot kan få en djupare förståelse av Hvb-personalens arbete och deras upplevelser kring barnens integration.

Det finns fördelar och nackdelar med användandet av både kvalitativ och kvantitativ metod men att metoden lämpar sig efter frågeställningen är av största vikt (Fekjær, 2016). För att besvara studiens frågeställningar ansåg vi att en kvalitativ metod var mest lämplig då det är upplevelser, erfarenheter och tankar som analyseras.

4.1.3 Kvalitativa intervjuer

För att besvara våra frågeställningar har intervjuer gjorts. Intervjuformen vi har använt oss av är semistrukturerad. Att vi har använt oss utav den semistrukturerade intervjuformen innebär att vi har utformat en intervjuguide (Se bilaga 3) som innehåller ett antal teman, med tillhörande frågor, som berördes under intervjuerna (Bryman, 2011; Aspers, 2011). Teman som berördes var bland annat det praktiska arbetet, integration och asylprocess. Genom att använda oss av semistrukturerade intervjuer kunde vi hålla oss inom ramen för studiens ämne samtidigt som vi kunde få utförliga svar eftersom intervjupersonen hade en

relativt stor frihet att utforma sina svar på. Vi kunde ställa följdfrågor för att förtydliga intervjupersonens budskap och försäkra oss om att vi förstod varandra (*ibid.*)

4.2 Tillvägagångssätt och genomförande

4.2.1 Litteratursökning

Vi började med att söka litteratur för att få en mer kunskap kring studiens ämne. Vi har använt oss av olika metoder för att finna litteratur som är av relevans. Vi har använt oss av sökmotorer som: Google, Malmö högskolas Libsearch och databasen Sociological abstracts.

För att finna relevant litteratur utformades sökorden utifrån frågeställningen. Vi har använt oss av sökord som "Ensamkommande barn", "Flyktingar", "unaccompanied children", "Integration ensamkommande barn". Vi har även i våra sökningar avgränsat oss till 2005-2017 för att få fram så relevant och aktuell forskning som möjligt.

För att finna sådan forskning som faller innanför vår studies ram har vi även gått igenom källförteckningar på redan befintliga studier. När vi sökte i källförteckningar letade vi efter titlar som tycktes beröra vårt ämne. Utifrån dessa fortsatte vi vår litteratursökning genom att söka på de titlar som var av intresse, dessa sökningar gjordes via Google. I de studier vi ansåg skulle kunna vara av relevans läste vi abstracts och innehållsförteckningar för att bedöma om de var av vikt för vår studie.

4.2.2 Urval

Vi har ett målstyrt urval vilket innebär att informanterna har valts ut strategiskt då de förmodas kunna tillföra mest relevant fakta till studien (Bryman, 2011). Vi har fört resonemang sinsemellan kring vilka boenden som vi ville kontakta. Olika faktorer som vi funderade kring var om boendena skulle vara kommunala eller privata, finnas i storstad eller på landsbygd, ha fokus på vård eller boende samt vilken målgrupp. Vi har diskuterat eventuella för- och nackdelar som kan förekomma genom olika kombinationer av ovannämnda faktorer samt vilken betydelse dessa skulle kunna få för vår studie.

För att få urvalet så representativt som möjligt valde vi att kontakta olika verksamheter som har någon av de tidigare nämnda faktorerna, på så vis får vi empiri från olika perspektiv (Thuren, 2013).

Vårt urval består utav sju informanter som är anställda på Hvb-hem runt om i Skåne. Av dessa sju arbetar två stycken på privata Hvb-hem och resterande arbetar på kommunala Hvb-hem. De flesta ligger i storstäder medan två boende ligger i mindre städer. Fem av hemmen har enbart fokus på boendedelen och två har någon form av vård eller behandlingsinriktning. På alla boende var målgruppen killar, åldern låg mellan 14 - 21 år. Vi har trots åldersspannet valt att i studien benämna målgruppen som "ensamkommande barn" då majoriteten av boendena riktar sin verksamhet mot personer under 18 år, på endast ett av boendena bodde personer som var äldre. På två av hemmen bodde enbart barn med permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd resterande hade blandad målgrupp.

4.2.3 Förberedelser och insamling av empiri

Det första steget i vår insamling av empiri var att via mail kontakta olika Hvbhem runt om i Skåne. Vi försökte i största mån att kontakta verksamhetschefer men vände oss även till föreståndare och i vissa fall direkt till boendepersonalen.

Viktigast i detta skede var dock att få samtycke från verksamhetschefen till att utföra intervjun. Mailet vi skickade ut innehöll ett informationsbrev (se bilaga 1) med kort information om studiens syfte och vad ett eventuellt deltagande innebär. Vi kontaktade sammanlagt 34 personer, 7 stycken valde att delta vilket betyder att bortfallet var stort.

Innan intervjuerna utformade vi en intervjuguide (Se Bilaga 3). Denna guide framställdes utifrån studiens frågeställningar. Frågorna är indelade under fem rubriker: presentation av intervjuperson, presentation av Hvb-hemmet, personalens arbete, personalens upplevelser och avslut. Frågorna är av olik karaktär, en del av frågorna är öppna och breda medan andra är mer specifika. Integration och asylprocess är huvudteman.

Innan den första intervjun hölls hade vi en tanke om att skicka ut frågorna till informanterna. Vi såg både för- och nackdelar med detta. Vi hade en tanke om att det skulle kunna vara till fördel för informanten för att hen skulle få chans att förbereda sig men även för att känna sig bekväm när intervjun väl skulle inträffa. Att förbereda informanten skulle även kunna leda till att intervjufrågorna blir väl besvarade. Vi valde dock inte att skicka ut frågorna på förhand då vi ansåg att intervjun blir mer äkta när informanten svarar i stunden. Vi tänkte att informanten inte kan påverkas av andras tankar på arbetsplatsen och svara något som hen egentligen inte tycker eller tänker.

Vidare när informanterna bekräftat att de ville delta bokade vi in intervjuerna efter deras önskemål, det vill säga på tid och plats som passade dem. Detta för att göra det så enkelt som möjligt för informanterna. Intervjuer gjordes både på plats i verksamheterna och över telefon och varade mellan 25-45 minuter. Att ha telefonintervju var första gången för oss båda två. Bryman (2011) beskriver telefonintervjuer och talar om intervjuformens för- och nackdelar. De nackdelar Bryman talar om är att man exempelvis går miste om informantens kroppsspråk, miner och gester samt att det är även lättare för informanten att avbryta intervjun när den sker via telefon än om den skett ansikte mot ansikte. Att göra en intervju via telefon, menar Bryman, även innebär att man inte kan försäkra sig om att inte drabbas av tekniska svårigheter. Trots nackdelarna med intervjuformen beskriver Bryman den som mycket effektiv och billig samt att den kan vara bra att använda i intervjuer där känsliga frågor ställs. Intervjuformen har jämförts med intervjuer som sker ansikte mot ansikte och inga särskilt märkbara skillnader i svaren vad gäller djup, art eller antal identifierades (*ibid.*).

Genom att ha intervju över telefon upplevde vi att man förlorade delar av det sociala samspelet så som gester och ansiktsuttryck, vilket vi tänker kan vara av vikt i en intervju. På grund av tidsbrist valde vi ändå denna intervjuform vid två tillfällen då den var mest effektiv och för att informanterna önskat denna. Till de intervjuerna som gjordes ute i verksamheterna tog vi med oss samtyckesblanketter (Se bilaga 2) som informanterna skrev under. Genom att skriva under blanketten samtyckte informanten till att delta i studien samt att hen fått information om att intervjun kan avbrytas när hen vill. Vid telefonintervjuerna gavs ett muntligt samtycke. Samtliga intervjuer spelades in efter ett muntligt samtycke givits vid intervjutillfällena.

Innan intervjuerna påbörjades informerades informanterna om de forskningsetiska principerna, samtyckeskravet, nyttjandekravet, konfidentiell kravet samt informationskravet.

Under intervjuerna närvarade båda studieansvariga men en av oss tog en mer ledande roll medan den andra fokuserade på att ställa följdfrågor och att anteckna.

Vi kom överens om att leda varannan intervju. Fördelarna med att vi båda valde att närvara under intervjuerna var att vi efteråt diskuterade och reflekterade över innehållet utifrån våra olika synvinklar och på så sätt kunde möjliggöra en bredare bild av empirin. Precis som den semistrukturerade intervjuformen tillåter, lät vi informanterna prata relativt fritt kring frågorna och sådant som passade för studiens ämne. Intervjuerna avslutades med att vi frågade om vi kunde återkomma vid eventuella frågor kring intervjumaterialet.

4.2.4 Analysverktyg

Första delen av att analysera det material vi samlat in var att transkribera. Vi var noggranna med att transkribera samma dag som intervjuerna hölls för att sedan kunna diskutera kring eventuella reflektioner som väcktes. Genom att transkribera blev materialet även mer gripbart och vi kunde upptäcka brister i de frågor som ställs och därefter utveckla dem därifrån (Bryman, 2011).

Andra delen av att analysera materialet är att koda och tematisera. Kodningen är det viktigaste i arbetet med materialet. Kodning i sig är neutralt men kan användas för teoretiska begrepp, för känslor, för beskrivningar, i redogörelser av personer eller miljöer osv (Aspers, 2011). För att koda började vi med att läsa igenom varje transkriberad intervju och färgmarkera sådant som vi ansåg vara av vikt för att besvara frågeställningarna. Vi gav koderna i första intervjun vars en färg som vi sedan även applicerade i resterande intervjumaterial. Exempel på koder är individanpassat, civilsamhället, relationer, etc. Anledningen till att färglägga koderna var för att enklare kunna se likheter och skillnader mellan de olika intervjupersonernas svar. När vi kodat färdigt började vi tematisera materialet. Tematisering handlar om att identifiera olika teman av kodningen och göra dem så tydliga som möjligt (Berner, 1989). Vår tanke var att finna sammanfattnings rubriker för att få fram olika teman av materialet. De teman som vi valde att fokusera på utgick från frågeställningarna i studien. De teman vi fick fram var integration, professionellt arbete, vardag, relationer, motivation och mående. Med hjälp av tematisering och kodning underlättar vi arbetet i analysen samt kan enklare finna olika ingångar till hur vi ska förankra de teoretiska aspekter och perspektiv som studien bygger på.

4.3 Arbetsfördelning

Vid genomförandet av denna studie har vi tagit lika stort ansvar för uppsatsens delar. Vi var båda två närvarande vid samtliga intervjuer. Vid intervjuerna tog en av oss en mer ledande roll och ställde majoriteten av frågorna medan den andra hade fokus på att ställa följdfrågor och anteckna. Precis som vi kommit överens om, ledde vi varannan intervju.

Transkriberingarna valde vi att dela upp på så sätt att vi transkriberade hälften av varje intervju, detta för att vara effektiva. Därefter läste vi igenom det transkriberade materialet för att sedan tillsammans koda och tematisera. I stora drag har vi skrivit det mesta av studien tillsammans. Vi har skrivit vissa av avsnitten enskilt men har senare läst igenom varandras delar för att kommentera och ändra i texten, på så sätt har vi försäkrat oss om att vi är eniga om både innehåll och utformning.

Vi har fört en diskussion kring arbetsfördelningen och anser att vi har tillfört lika mycket till arbetet. Vi är nöjda med vårt samarbete.

4.4 Reliabilitet och validitet

Reliabilitets och validitets relevans för kvalitativ forskning har diskuterats av forskare (Bryman, 2008). Lincoln och Guba föreslår istället att begreppen tillförlitlighet och äkthet kan ses som två grundläggande kriterier för bedömning av studier med kvalitativ ansats. Tillförlitligheten innefattar fyra delkriterier (trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och en möjlighet att styrka och konfirmera). Rättvis bild, ontologisk autenticitet, pedagogisk autenticitet, katalytisk autenticitet och taktisk autenticitet är de fem kriterier som begreppet äkthet innefattar (*ibid.*).

I studien finns exempelvis en tydlig beskrivning av studiens tillvägagångssätt, tydliga beskrivningar av informanternas utsagor och vi har varit medvetna om vikten av objektiva resonemang vilket kan ses som en del av de kriterier som krävs för att en studie skall kunna uppfattas som tillförlitlig. Äkthet kan tydas i att studien ger en rättvis bild på så sätt att vi givit informanterna samma förutsättningar innan och under intervjun. Exempelvis har en och samma intervjuguide använts vid samtliga intervjuer vilket betyder att de haft likadana frågor att resonera kring.

Genom ett deltagande i studien kan informanterna, precis som utomstående läsare, få en förståelse av hur situation och hur de kan påverka den. Detta blir möjligt då det i studien exempelvis framkommer hur boendepersonal på sju olika boenden arbetar med att integrera ensamkommande barn i samhället och vilka hinder och möjligheter som finns i arbetet.

Ahrne & Svensson (2011) beskriver att kvalitativa studiers trovärdighet till stor del baseras på hur transparent forskaren presenterar forskningsprocessen för läsarna vilket kan möjliggöras genom att ett tydligt akademiskt språk i studien.

4.5 Etiska överväganden

Samtidigt som forskaren ska utföra forskning av god kvalitet måste hen beakta sådant som kan skada informanterna (Vetenskapsrådet, 2017). Som forskare måste man alltså avväga mellan forskningskravet och individskyddskravet (*ibid.*).

Nedan följer fyra forskningsetiska principer som vi i vår forskning har beaktat.

Informationskravet: Informanterna ska ha rätt till att få information om studiens syfte samt att det är frivilligt att delta. De som väljer att delta blir upplysta om att de kan avbryta deltagandet om de så önskar (Bryman, 2011; Vetenskapsrådet, 2002). Vi gjorde detta i form av det informationsbrev som skickades ut. För att försäkra oss om att informanterna tagit till sig informationen i informationsbrevet upprepade vi det ännu en gång innan intervjun startade.

Samtyckeskravet: Informanterna får själva bestämma över deras medverkan (Bryman 2011; Vetenskapsrådet, 2002). I studien väntade vi på ett första samtycke från verksamhetschefen innan vi tog nästa steg. Detta gjordes av respekt för de olika verksamheterna, då det i grunden är verksamheterna och deras arbetssätt som undersöks. Vi hade med oss en samtyckesblankett till intervjun som informanten fick skriva under för ett tydligt samtycke till deltagande i studien. Väl på plats frågade vi även om samtycke till att spela in intervjun.

Konfidentialitetskravet: Uppgifter om informanterna samt etiskt känsligt material skall behandlas med konfidentialitet vilket betyder att uppgifterna skall förvaras säkert (Bryman, 2011; Vetenskapsrådet, 2002). För att minska riskerna för att informanterna identifieras, vid eventuell förlust av materialet, valde vi att endast benämna de vid initialer på samtliga dokument. Materialet i sig kan anses vara

känsligt för berörda och därför försäkrade vi informanterna i informationsbrevet om att det inte kommer framgå vem som har intervjuats eller vem som sagt vad.

Nyttjandekravet: Det insamlade materialet skall endast användas till forskningen (Bryman, 2011; Vetenskapsrådet, 2002) vilket vi lyfte i informationsbrevet.

5. RESULTAT OCH ANALYS

Nedan presenteras materialet från intervjuerna utifrån de olika teman vi identifierat. Vi har namngett informanterna med nummer för att de ska förbli anonyma samt för att ge en tydligare bild av boendepersonalens resonemang. Genom att numrera personerna kan man nämligen på ett lättare sätt följa dem genom studien och bilda sig en uppfattning av just deras arbete på Hvb-hemmen. Vi har även valt att benämna informanterna med "hen" som pronomen då vi inte har avsikt att studera om svaren skiljer sig beroende på kön.

5.1 Integration

För att rama in studiens ämne bad vi informanterna förklara vad de anser att integration är.

Informanterna berättar att det i sin helhet är väldigt individuellt huruvida barnen ser på sin situation i Sverige. En del assimileras, en del integreras och andra vill inte något av det för att de anser att de är här tills det att konflikten i deras hemland löst sig.

Informant 1 beskriver kort att integration är en evigt pågående process som handlar om att komma in i samhället och bli en del av det. Informanten beskriver den enskilda individens ansvar till att integreras:

“Det är det absolut viktigaste, att träffa människor, träffar man inte människor som är en del utav samhället så kommer man aldrig att själv bli en del av samhället.”

För *Informant 2* är att känna tillhörighet och delaktighet i samhället grunden för en individs integration och menar samtidigt att individen måste få verktygen för att detta ska bli möjligt. Informanten ser även möjligheten att bygga nya relationer som betydande.

“Skolan har varit en jätteviktig resurs, att få känna tillhörighet där man går skolan och träffar sina vänner också. Där får man lära sig allt från språket, normer, lagar, regler och traditioner. Man får bli en del av något så mycket större.”

“Integration är att ge ungdomar verktyg till att förstå våra seder och bruk, det sociala spelet, förstå allvaret i att studera, att vara utanför boendet och så fort som möjligt även skapa kontakter med människor som är svenskar.”
- *Informant 3.*

Informant 3 beskriver vidare att integration handlar om att så fort som möjligt få insikt i hur det är att bo i Sverige men att det inte betyder att man skall lämna sin religiösa tro eller sitt hemspråk.

Informant 4 definierar integration som att komma in i ett samhälle, ta med sig sitt eget men samtidigt lära sig nytt.

Att förstå kontexten man befinner sig i och anpassa sig efter de normer och regler som finns där, är integration för *Informant 5*. Hen beskriver vidare:

“Att anpassa sig betyder inte att man måste ändra sig så himla mycket, utan mer att man skall förstå hur det fungerar.”

Informant 6 talar om integration utifrån tre delar: det praktiska, det känslomässiga och idéer. Med det praktiska menar informanten att det är viktigt för en individ att känna till hur det svenska samhället är uppbyggt och veta vart hen skall vända sig i olika situationer exempelvis socialtjänsten, försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Den känslomässiga delen beskriver vikten av att bearbeta sin dåtid för att kunna göra det bästa av sin nutid. Den sista delen handlar om normer och värderingar. Informanten menar att dessa skall bilda ett tankesätt hos individen - det är okej att tycka olika men att vissa saker som anses normala i deras hemland kanske är olagligt här, och att man skall ha en förståelse för detta.

Informant 7 menar att integration är att lära sig språket och förstå de svenska normerna för att kunna bli delaktig i samhället. Informanten beskriver vidare att integration även går hand i hand med självständighet.

Utifrån Ahmadi (2008) definition av integration uppmärksammas i materialet att informanterna till mestadels talar om integration på en extern nivå (samhälleliga faktorer).

Exempel på informanter som talar om extern integration kan vara *informant 1* vars synsätt på integration i huvudsak handlar om att barnen skall träffa människor utanför boendet. Hen påstår att barnen inte kan integreras om dem inte möter integrerade människor ute i samhället, vilket även förtydligar att ingen vikt läggs på känslan av samhörighet och tillhörighet (subjektiv).

Informant 3 nämner skola (utbildning), kontakt med andra människor, komma ut från boendet samt barnens religiösa tro och hemspråk som centrala delar av deras integration. Dessa faktorer kan ses som externa då de berör hur man genom samhället kan integreras. Ingen vikt vid barnens känslomässiga tillhörighet betonas.

Informant 6 talar om integration på tre plan, praktiskt, känslomässigt och idéer/värderingar. Informanter belyser barnens känslor men inte på en subjektiv nivå som Ahmadi (2008) beskriver. Informanten talar om känslor och vikten av att bearbeta dem för att sedan kunna integreras.

Informant 2 är den enda som tydligt belyser individuella subjektiva upplevelser som betydande för barnens integration. Hen lyfter vikten av att barnen känner tillhörighet och samhörighet till samhället.

Informanternas syn på integration kan även appliceras på Aytars (2007) tre olika dimensioner av integration. *Informant 3, 4 och 5* betonar att integration handlar om att bevara sitt eget vad gäller kultur, språk, religion osv. Detta kan placeras in i dimensionen “grupp-nivå” där fokus läggs på just detta, att bejaka den etniska och kulturella mångfalden som finns i samhället, för att integreras och inte assimileras. Dimension “mellangrups-nivå” och “samhällsnivå” går in lite i varandra. Båda nivåerna lyfter interaktionen mellan människor och hur denna främjar integration. *Informant 1* talar om att skapa relationer genom att umgås med sådana som redan är integrerade. *Informant 3* beskriver vikten av att skapa kontakter med människor som är svenskar. Informanterna speglar mycket av det som återfinns i dimension

“samhällsnivå” där integration mellan etnisk svenskar och invandrargrupper är av vikt.

Informant 6 talar inte om relationer i samma bemärkelse utan mer om barnens tankesätt. Hen beskriver att barnen måste förstå att människor kan tycka olika och att andras normer och värderingar inte alltid stämmer överens med deras egna men att man måste ha en förståelse för detta. Detta återfinns i “mellangruppsnivån” där det är av vikt att på ett djupare plan förstå skillnader mellan olika grupper i det mångkulturella samhälle de lever i.

5.2 Professionellt arbete

“Målen är att de ska trivas och må bra” säger *Informant 7* och fortsätter att berätta att hen ser vikten av ett gott samarbete mellan boendet, gode män och socialsekreterare för att dessa mål skall uppfyllas. Boendepersonalen har en roll som kanske inte kan definieras som den typiska gräsrotsbyråkraten som Lipsky (1980) talar om då boendepersonalen inte har samma utrymme att fatta beslut kring barnen så som exempelvis en socialsekreterare har. Socialsekreteraren är den gräsrotsbyråkraten som exempelvis beviljar insatser medan boendepersonalen finns runt barnet när insatserna är igång, ett samarbete kan därför ses av vikt då de kompletterar varandra för barnets bästa.

Utöver samarbetet mellan de olika gräsrotsbyråkraterna talas det även om samarbetet mellan personalen på boendet i intervjuerna. *Informant 3* och *7* talar om samarbete inom personalgruppen. *Informant 3* talar om hur de tar nytta av olikheter i personalgruppen. Hen menar att de kan utveckla sitt arbetssätt mycket genom att personalgruppen har olika egenskaper, erfarenheter och synsätt på saker och ting.

“Vi tar hjälp av varandra. Det finns alltid någonting bra som man kan bättra på och därför ger vi varandra mycket positiv feedback kollegialt.”

Att ha olika egenskaper och erfarenheter kan vara till fördel för personalgruppen då de kan reflektera över sitt arbete på ett större plan. Dessa olikheter kan dock leda till att barnen möts på olika sätt av personalen, då man med skilda syner, utnyttjar handlingsutrymmet på olika vis (Svensson m.fl., 2008; Liljegren & Parding, 2010).

Informant 7 uppger att många arbetsuppgifter är tuffa och att det är viktigt med ett bra stöd från chefer och kollegor för att kunna resonera kring situationer, när man arbetar på Hvb-hem.

Boendepersonalens handlingsutrymme kan ses som begränsat vad gäller barnens asylprocess och de beslut som skall fattas, men där riktlinjer och regler saknas använder personalgruppen sitt handlingsutrymme genom att tillsammans resonera över hur de skall hantera och utforma arbetet med barnen.

Informanterna 1, 3 och 4 talar om hur svårt det kan vara att arbeta på ett Hvb-hem. Informanterna beskriver känslan av frustration som uppstår kring barnens situation då de inte kan påverka sådant som barnens asylprocess eller de beslut som fattas. Lagen begränsar boendepersonalens arbete, informanterna beskriver att de istället får arbeta med utslag som asylprocessen ger på barnen. Förtvivlan och frustration är sådana utslag som informanterna uppger att de får hantera.

“Vi har ingenting att säga till om men det är oss barnen tar ut sin frustration på såklart... och mycket är sådant som kommer av asylärendet och Migrationsverket i sig.”

Att hantera barnens känslor kring asylprocessen beskrivs på olika sätt av informanterna.

Informant 3 berättar vikten av att vara lyhörd och finnas där för barnen.

“Det är skillnad på de som inte får ett svar, de som väntar de blir fruktansvärt ledsna. Fruktansvärt ledsna. Och det är, där har man mycket att jobba med, man får vara lyhörd och sätta sig ned och låta dem prata av sig, så går den dagen. Jag kan inte förändra deras asylprocess...”

Informant 2 talar om att finnas där för barnen som en trygg famn.

“Och de kommer och frågar hela tiden... tyvärr blir ju svaret från oss att vi inte vet mer, för så är det och det är inte meningen heller. För som sagt, det är en annan myndighet och det är inget som vi kan påverka eller ska påverka. Jag kan inte påverka det men har jag en god relation så har jag möjlighet att förändra och vara den där trygga famnen där man kan få lov att gråta ut.”

Informant 7 påpekar att det är viktigt att hantera barnens känslor och inte låta sina egna känslor ta över utan att förhålla sig professionell i dessa situationer. Topor (2008) diskuterar professionalitet utifrån närhet och distans vilket kan kopplas till citaten ovan. *Informant 2 och 3* beskriver närheten till barnen i sitt arbete som betydande.

Topor (2008) beskriver att närhet mellan en professionell och klient möjliggör en ömsesidig relation där fokus ligger på att vara engagerad i klientens situation. Den professionella kan ha överseende vad gäller regler och rutiner för att positivt påverka och hjälpa klienten, exempelvis genom att anpassa sig efter klientens önskemål. Förhållningssättet som *informant 2 och 3* beskriver att de har kan ses som denna typ av professionalitet (närhet) då de betonar vikten av sådant som en trygg famn och lyhördhet.

Topors (2008) andra professionella förhållningssätt (distans) har istället fokus på att den professionella förhåller sig neutralt och inte påverkas av sina egna känslor, relationen är mer ensidig. Förhållningssättet är inte lika flexibelt och det är för att främja likabehandling av klienter. *Informant 7* beskriver ett förhållningssätt likt detta, då hen belyser vikten av att hålla sina egna känslor borta från arbetet för att behålla fokus på barnet.

Topor (2008) menar dock att det finns för- och nackdelar med både distans och närhet i arbetet. Han menar att distans kan leda till kyla i relationen och att närhet kan leda till överengagemang. Balans mellan dessa förhållningssätt kan därför ses som nödvändig för att kunna skapa relation till barnen där de kan känna närhet men samtidigt ha en viss distans för att göra objektiva bedömningar som inte baseras på egna känslor. Det finns inget facit över hur en professionell skall vara eller agera. Boendepersonalen har olika upplevelser över sin roll och hur den ska vara för att anses som professionell.

5.3 Det vardagliga arbetet med integration

Samtliga informanter beskriver att rutiner är viktigt för barnen, det är viktigt med struktur och att barnens vardag skall vara så likt en “normal” vardag som möjligt.

Vi bad informanterna beskriva hur en vanlig dag på boendet generellt kan se ut. Samtliga berättade att barnen går i skolan eller har praktik på vardagarna, kommer sedan hem, gör läxor och sedan går iväg på någon fritidsaktivitet, om de har intresse för det.

Något som *informanterna 2, 3 och 6* även belyser som viktigt är det vardagliga arbetet kring värdegrund. *Informant 3* menar att detta är en av de viktigaste delarna i arbetet med barnen.

“Där vi varje dag pratar om värdegrund, det är A och O. Den värdegrunden innebär ju: ingen skillnad mellan män och kvinnor, ingen skillnad på ras och religion, ingen skillnad på sexualitet och där är iallafall jag stenhård och jag har inte mött en ungdom som har reagerat negativt på att jag är hård med det, de köper det.”

Informant 6 berättar att de på boendet har som mål att prata med barnen om sexualitet och identitet samt sex och samlevnad, i princip allt som rör det ämnet. Hen menar att det är viktigt att barnen har en vetskap kring detta även fast både barnen och personalen kan tycka det är jobbigt och obekvämt att prata om ibland. *Informant 2* berättar att de på boendet ibland pratar i grupp, om till exempel en händelse, men man pratar även individuellt då det finns vissa saker som barnen inte vill ta upp inför sina kompisar.

Informanterna betonar vikten av en normal vardag där det “normala” är utifrån deras och Sveriges preferenser, det vill säga gå i skolan/praktik, läsa läxor och ha en fritidsaktivitet. Värdegrunden är även något som barnen skall ha med sig i vardagen. Detta kan ses ur ett transnationellt perspektiv. Righard (2011) beskriver att det skapas transnationella sociala rum när personer befinner sig både “här” (i Sverige) och “där” (i hemlandet). Barnen befinner sig fysiskt i Sverige men bär fortfarande på normer och värderingar från de land de kommer ifrån, vilket betyder att de kanske inte har samma definition av vad en “normal” vardag innefattar. Righard (2011) beskriver att barnen befinner sig på en så kallad “brygga” mellan Sverige och hemlandet. Man kan se det som att barnen får pendla fram och tillbaka på bryggan mellan den svenska miljön, det som anses vara normalt här och hemlandets normer och värderingar som anses vara normala där. *Informant 6* tydliggör detta.

“När det gäller normer och värderingar - där är det någonstans att man kan försöka hitta att ungdomarna kan komma fram till ett tankesätt att det är ok att tycka olika men att förstå vad som är vad. Det kan vara svårt för de ungdomar som kommer från länder som är totalt olik, bara vi åker till Danmark är det skillnader, men bara det att det är ok att ha olika sätt att tänka på.”

Informant 2 berättar att de på boendet fått utbildning av RSFU. Hen menar att i samtal med barnen om sex och samlevnad måste även personalen besitta en förkunskap för att känna sig trygga i samtalet. Informanten uppger att samtal kring ämnet är viktigt då människor ser olika på det.

Informant 2 och 4 lyfter även i intervjuerna att utbildning av personal i allmänhet är viktigt för att ta sig an målgruppen.

“Vi försöker utveckla oss hela tiden, för att vara så aktuella som möjligt, och vara där samhället är liksom. Vi går på jättemycket utbildningar för ensamkommande, anknytningsteori, alltså allting hela tiden för att bättre förstå hur läget ser ut.”

Informanterna talar om olika sorters “verktyg” som de använder sig av i arbetet med barnen.

Informant 2, 5, 6 och 7 beskriver att de använder sig utav en pärm som heter “Hitta rätt”. Denna pärm innehåller information kring utbildning, identitet och utveckling, familj och relationer, socialt samspel och klara sig själv. *Informant 6* beskriver “Hitta rätt” som ett väldigt bra integrationsmaterial, hen menar att det ger ungdomarna en ram på vad de skall kunna. Den är även väldigt bra då barnen själv kan sitta och läsa om sådant hen vill ha svar på gällande det svenska samhället menar *informant 2*.

Utifrån Ahmadis (2008) tolkning av integration kan “Hitta rätt” ses som ett material som främjar extern integration. Den externa integrationen innebär att fokus läggs på de samhälleliga faktorerna. Man menar att sådant som exempelvis skola, arbete eller inkomst är faktorer som leder till integration (*ibid.*). “Hitta rätt” är ett material som presenterar olika externa samhälleliga faktorer. Med “Hitta rätt” får barnen “en fot in” och kommer ett steg närmre integration på extern nivå.

5.4 Relationer

5.4.1 Hinder i arbetet

Boendepersonalen uppmuntrar generellt sätt till att relationer knyts även utanför hemmet, däremot uttrycker även en del att det kan bli problematiskt.

Informanterna 3, 5 och 6 berättar att det inte är ovanligt att vissa söker sig till olämpliga miljöer. *Informant 5* uppger att på det boendet hen arbetar på är det många som söker sig till olämpliga miljöer och hamnar i negativa umgängen för att man vill känna samhörighet med något eller någon samt tjäna pengar.

Informanten berättar vidare att många barn känner oro och press över att skicka hem pengar till sina familjer. Att känna oro över sin familj i hemlandet talar även *informant 4* om, och menar att det ofta förs diskussioner bland barnen kring hur de skall få hit sina familjer. Informanten berättar att hen upplever att ensamkommande barn alltid har något tungt att stå inför. Hen fortsätter med att säga att de till en början är oroad över om de skall få stanna i Sverige, men trots positivt besked på asylansökan fortsätter de vara oroliga eftersom de ställs inför nästa tunga moment - att hämta hit sin familj.

Det här belyser även Melander (2015) när hon diskuterar de transnationella familjereaktionerna. Hon belyser hur barnens familjer inte bara ser barnet och dess rättigheter i det nya landet utan i många fall även dess skyldigheter gentemot familjen. Relationen till familjen ses givetvis som positiv men kan även ses som negativ i den mening att den sätter press på barnen att prestera i det svenska samhället för att försörja sin familj. De ensamkommande barnen som går i skolan eller har praktik får inte så mycket pengar och informanten menar då att barnen enkelt kan hamna i negativa umgängen för att på så sätt tjäna extra pengar för att tillgodose familjens krav.

5.4.2 Möjligheter i arbetet

Flera av informanterna pratar om barnens livssituation, att de är här utan sina föräldrar. Exempelvis talar *Informant 4* om vikten av förstående för vilken sits

barnen är i. Hen beskriver att ibland sitter något av barnen och pratar i telefon med sina föräldrar på morgonen innan de skall iväg till skolan och att man där får välja mellan om barnen ska komma i tid till skolan eller om man ska uppmuntra de till att behålla sin relation till föräldrarna.

“Det blir väldigt, ja, man måste ha förståelse för var dem är också samtidigt som man får försöka hålla någon struktur på deras vardag... ibland får man se bortom vardagsrutinerna.”

Även här betonas sådant som kan ses ur ett transnationellt perspektiv, och framförallt vad det innebär att ha en transnationell familjerelation. Melander (2015) beskriver denna typ av familjerelation och menar att ensamkommande barns relation till sin familj inte ska underskattas då den trots avståndet fortfarande är fostrande och omsorgsfull. Melander (2015) menar att man kan förstå ensamkommande barns handlingar bättre om man ser på det med det transnationella perspektivet. *Informant 4* och Melander beskriver båda vikten av att ha en förståelse för att barnen har familjer i andra länder och att fokus inte alltid måste vara här och nu.

Situationer som denna leder helt enkelt till att boendepersonalen blir tvungna att i stunden väga vikten av vardagsrutinerna mot barnens familjerelationer. Utifrån informant 4 beskrivning görs antagandet att valet inte är självklart. Topor (2008) skulle beskriva informantens förhållningssätt som präglad av närhet. Närheten kan urskiljas i det att informanten som professionell går emot rutiner eller regler för att hjälpa eller påverka barnet positivt. Informanten har exempelvis överseende vad gäller boendets rutiner (att gå till skolan varje morgon) för att barnet skall få hinna prata med sin familj och må bra av det.

Informant 3 berättar att det bor barn med härkomst från olika delar av världen på boendet. Informanten berättat att vissa av barnen har med sig ett djupt rotat tankesätt om andra folkgrupper från sina hemländer, men menar att de på boendet fungerar väl tillsammans.

“De umgås med varandra, allihop. Vi har till och med pashtuner och hazarer som delar rum. Det är otroligt färre konflikter än vad man kunnat ana. Det är stort för oss.”

Denna sorts relation som barnen har kan ses utifrån Aytars (2007) dimension 2 (mellangrups-nivå). Fokus här ligger på att få en djupare förståelse för andra invandrargrupper och deras kultur, religion och etnicitet. Med detta menar man att samtidigt som man själv integreras så hjälper man andra i deras integrationsprocess. Genom att det allmänt finns barn med olika härkomst blir denna typ av integration möjlig på boendet. Exemplet med hazarer och pashtuner förtydligar denna dimension och visar hur integrationen faktiskt kan skapa förståelse mellan olika “grupper”.

Samtliga informanter betonar vikten av att barnen skapar relationer, främst utanför boendet, för att få ett miljöombyte och för att främja integrationen.

Fritidsaktiviteter och skola/praktik är sådant som särskilt betonas.

Informant 1 berättar att boendet uppmuntrar fritidsaktiviteter mycket då de vill att de ska söka sig till andra platser än boendet för att träffa nya människor och skapa nya relationer. Fotboll är omtyckt. Hen uttrycker:

“Det innebär också om vi har tio som bor här, som är intresserade av fotboll, då kontakter vi inte en fotbollsklubb och säger att vi har tio ungdomar som vill spela fotboll utan kontakter tio olika fotbollsklubbar för att dem ska kunna komma in och börja bygga upp sina individuella nätverk. Det är tack vare, det är nätverken man har som bygger upp individerna som gör att man kan komma vidare i livet.”

Informant 4 talar inte om fritidsaktiviteter på samma sätt. Informanten berättar att de försöker dra nytta av att det är en liten och blandad grupp, med barn och ungdomar som är både svenskfödda och utlandsfödda. Informanten anser att boendets form, storlek och målgrupp, har gynnat de ensamkommande barnen mycket i sin språkutveckling och förståelse av svenska normer/seder. Både *informant 1* och *4* talar om integration på ett sätt som går att se utifrån Aytars (2007) tre olika dimensioner av integration. *Informant 1* beskriver en integrering som kan ses på dimension 1 (samhällsnivå) och dimension 2 (mellangrups-nivå). Där handlar det om att komma ut och träffa människor, både etniska svenskar och personer med utländskt påbrå, för att skaffa sig olika nätverk. *Informant 4* betonar att de gör mycket aktiviteter tillsammans då barnen på boendet tillsammans bildar en blandad grupp (etniskt svenska och personer med andra/olika härkomst) och menar att detta är något som kan vara av nytta då de lär sig saker av varandra. *Informant 6* betonar att miljön som barnen lever i kan också påverka barnens integration. Hen uppger att sig tro att barn kan integreras fortare och bättre i en liten stad där det finns färre personer med samma bakgrund och historia.

“Ett minus när man bor i XXX kan vara att det finns ju så många från alla länder, du kan ju om du vill umgås med folk som pratar ditt språk och det är på gott och ont. Det är bra för man kan känna samhörighet men det kanske inte lär dig svenska lika bra.” - Informant 6.

Skolan är även en plats som benämns som viktig för relationsskapande och integrationen av barnen. *Informant 5* uttrycker sig om detta på följande vis:

“Och skolan är en jätteviktig faktor för att de ska lära sig språket, för språket är nästan grunden till allting - ju bättre svenska de kan desto mer kan de ju också lära sig om andra saker och kommunicera bra med andra människor och knyta kontakter och så här.”

Utöver relationer utanför boendet ses en god relation mellan boendepersonal och barnen även som viktig.

“Vi har inga speciella insatser vi lägger till för integration, vi är ett litet ställe med få personal som jobbar långa pass. Vi kör ju den grejen med relationer och försöker bygga de hela tiden och göra de till en del i vår lilla familj liksom. Det är få platser, det är inte som på många andra boenden där de uppfostrar varandra. Vi är väldigt noga med att vara nära de hela tiden och berätta om samhället och att de är med oss vuxna.” - Informant 4.

Att bygga relationer med barnen belyser även *Informant 2*. För informanten är relation ett nyckelord när man jobbar på Hvb-hem.

“Man kan ha gått in i ett samtal och det kan ha varit att ett barn har varit utåtagerande eller att det har varit högt i tak och sedan har man suttit där och på någon vänster när man går där ifrån så får man den där kramen där de säger tack så mycket för att du är här... Man vill uppnå möjligheten för de att känna sig trygga. De kan komma här, precis som andra barn, och vara arga men vi finns alltid kvar och det är det de handlar om också - att inte vända ryggen när de går igenom den här jobbiga stunden.” - Informant 2.

Informanterna beskriver tydligt att de värdesätter närhet i deras professionella roll gentemot barnen. Topor (2008) betonar att relationen mellan den professionella och barnen skall vara ömsesidig. Detta talar *informant 2* om när hen beskriver personalens trygga famn och barnens tacksamhet. Relationen mellan boendepersonalen och barnen kan även, som *informant 4* betonar, ses som ett sorts verktyg till arbetet med integrationen. Topor (2008) talar även om distans som ett förhållningssätt som innebär att man förhåller sig mer strikt till regler och att relationen är ensidig. Informanterna reflekterar inte kring möjlig problematik som närheten kan skapa, inte heller om att ha mer distans till barnen kan vara av vikt eller ej.

5.5 Mående

5.5.1 Hinder i arbetet

I intervjumaterialet uppmärksammade vi att informanterna belyste att asylprocessen påverkar barnens mående. Vi ansåg därför detta vara ett viktigt tema att lyfta upp även fast fokus i kapitlet hamnar på barnen.

Informant 4 beskriver hur barnens mående går upp och ned, som en kurva, i den situation de befinner sig i. Hen beskriver hur vissa barn hamnar i små depressioner och menar att dessa stunder kan vara riktigt mörka. Sedan finns det toppar då barnet får någon ljusglimt och mår bättre.

“Det är framför allt väntan på asylansökan som är det jobbiga. När man väl får ett besked, vilket besked det än är, det är faktiskt lättare för de som har fått ett “nej” än att sitta och vänta.” - Informant 1.

Samtliga informanter uppger att asylprocessen och den ovisshet som den för med sig leder till att barnen mår dåligt. Barnen beskrivs känna oro, frustration, stress, ångest och en del utvecklar ett självska debeteende.

Informant 4 och 5 talar om att känslorna påverkar barnens sömn, många lider av sömnproblem som i sin tur påverkar deras vardag och dygnsrytm. Informanterna menar också att barnens mående påverkar deras arbete väldigt mycket, fokus blir istället att ta hand om det basala än att försöka integrera barnen i det svenska samhället.

“Mycket av arbetet handlar om att minska ångest, det är huvuduppgiften, det blir mycket mer självska debeteende och andra grejer, det blir mycket dåligt mående. Mycket BUP. De kan mår dåligt sen också men det är en annan sak, då har man ändå inte det här “ att man inte vet” både för ungdomen och för personalen.” - informant 6

Informanterna 2, 4, 5, 6 och 7 beskriver även hur barnens dåliga mående kan påverka deras vardag så som skola och fritidsaktiviteter, som sedan även påverkar deras integrationsprocess. Som tidigare nämnt kan barnen ha sömnsvårigheter på grund av sitt mående vilket informant 5 menar försvårar deras dygnsrytm.

“Det är många som inte kan sova och säger att - Jag kan inte gå till skolan, jag kan inte lyssna, jag har inte sovit på hela natten.”

”Men som jag sade innan så finns det de som mår mycket dåligt där man behöver vid ett flertal tillfällen uppsöka vård... det ger väldigt mycket utslag bland annat - man kan inte sova, inte äta, helt enkelt man fungerar inte, man går inte till skolan för att man orkar inte det för att man har varit uppe en hel natt och tänkt och varit ledsen.” - informant 2

Barnens mående påverkas inte enbart av själva processen utan såklart har besluten de får även en stor påverkan. Informanterna beskriver även att barnen påverkar och påverkas av varandra när det gäller detta.

“Är det någon som får ett negativt besked så påverkas alla av det. Hela gruppen som bor här blir nedstämd. Och man märker av det meddetsamma.” – informant 1

Boendepersonalens förklaringar kring barnens mående handlar mycket om den långa väntan på asylansökan. Ovan beskrivs några exempel på hur måendet kan te sig när barnen väntar på beslut och hur barnens dåliga mående i sin tur sedan påverkar deras motivation till integration. Boendepersonalens fokus blir då motivationsarbete senare än integrationsarbete. Viktigt att tillägga är att alla barn inte behöver vara omotiverade, vilket innebär att boendepersonalen kan arbeta med motivationsarbete gentemot ett barn samtidigt som hen arbetar med integration gentemot ett annat. På detta sätt blir det tydligt att boendepersonalens arbete även påverkas av barnens asylprocess. Mot bakgrund av detta kan arbetet ses som individanpassat. Boendepersonalens handlingsutrymme kan ses som givet då arbetet tvingas bli individanpassat. Barnen befinner sig i olika stadier och har olika behov, vilket betyder att boendepersonalen med hjälp av sitt eget omdöme och kunskapsbas fattar beslut om hur arbetet skall utformas (Liljegren & Parding, 2010).

Samtliga informanter uttrycker att det barnen får gå igenom är tragedi. Att dessa barn ska behöva må så dåligt som de gör.

“Barn som i 25 månader har väntat på ett svar, det är åtskilliga nätter och jag kan säga att när lampan släcks på natten så är det inte bara minnen som kommer upp utan det är väntan och rädsla för vad som ska hända. Och vet du att, i Sverige hade det här klassats som barnmisshandel. Det hade det. Hade jag som förälder gjort så här med mina barn så hade socialtjänsten tagit barnen ifrån mig.” - informant 3

5.6 Motivation

5.6.1 Hinder i arbetet

Motivation är ett ord som benämndes i intervjuerna vid ett flertal tillfällen och sammanhang.

Informant 1, 6 och 7 beskriver att det finns en slags kurva av motivation och hopplöshet och sade att de som väntar på beslut generellt sett ser en mer hopplöshet än de som har fått besked. Informanten uppger att hen har en erfarenhet av att när barn fått uppehållstillstånd blir de mer motiverade till att exempelvis lära sig svenska. De som har fått besked om att de inte får stanna i Sverige upplever *Informant 1* är svåra att motivera till integration:

“Innan man får det beskedet så är det jättesvårt att hitta någon motivation, och jättesvårt att säga varför man ska lära sig svenska om man har fått ett besked att man ska skickas tillbaka till Afghanistan.”

“Under tiden de är anvisade, under asylprocessen, pendlar det väldigt mycket i motivationen till att gå i skolan och lära sig svenska. Vissa kan vara väldigt motiverade under en period och sedan dalar det och det är väl ofta under tiden man tänker på det mycket - man har drömmar men man vet att det är ingen idé att man drömmer för man vet ju inte.” - Informant 6.

Besked på asylansökan kopplat till hur barnen tar till sig hjälpmedel som erbjuds är något som *informant 2* talar om under intervjun. Informanten uppger att hen tycker att en del av barnen tar till sig av vissa hjälpmedel som erbjuds på bättre sätt när de har fått uppehållstillstånd. Hen upplever att det känns som att de blir mer motiverade och kan se en större mening med hjälpmedlen då de vet att de får stanna i Sverige. Informanten uttrycker att det är som att asylprocessen äter upp mycket av barnens motivation till exempelvis att gå i skolan och att utöva intressen.

Utifrån ovanstående information som *informant 1, 2, 6 och 7* delgivit kan deras arbete uppfattas som “pausat” då de inte kan utföra det arbete som planerat då barnen är omotiverade. I de perioder då barnen inte har någon motivation blir personalens utrymme för att utföra ett integrationsarbete inte längre första prioritet. Personalen byter fokus på sitt arbete och koncentrerar sig istället på att motivera barnen.

Under intervjuerna har skola och praktik betonats som viktiga för barnens integration. Skola/praktik och fritidsaktiviteter kan ses som externa och samhälleliga faktorer som kan leda till en integration av en mer praktisk sort. Ahmadi (2008) exemplifierar detta då han beskriver hur migranter blir delaktiga och integrerade i samhället genom att ha ett arbete och på så sätt bidrar till samhällsekonomin. Man kan förenklat säga att ett barn kan anses integrerat genom att enbart gå i skolan eller praktik, utifrån Ahmadi (2008) teori om integration.

Problematiken kring den långa asylprocessen och dess påverkan på barnens motivation leder till, som informanterna uppgett, att de inte går till skolan vilket även kan innebära att barnen inte heller kan integreras i lika stor utsträckning, speciellt på extern nivå.

Informant 7 uppger även att hen ser det som att barnen under asylprocessen aldrig kommer till skott då det är som att de står i två världar med en fot på varje sida då de inte vet vad de ska satsa på. Informanten berättar att ett av barnen har yttrat sig om denna situation och sagt att hen inte skall studera svenska eller gå till skolan förens efter beslutet har kommit. Informanten uppger följande:

“Det blir som att de helt plötsligt stagnerar i sin integrationsprocess. Inte alla, en del som är i samma situation fortsätter integreras. För vissa funkar det ändå, för andra gör det inte.”

Att få ett beslut betyder dock inte att det alltid blir enkelt, menar *Informant 7*. Hen säger att det finns de som får tillfälliga uppehållstillstånd, på 13 månader, och ställer frågan “Hur är det tänkt att de här personerna ska hinna integreras, det blir lite - “What do you want from me?”. Informanten uppger att det finns barn som fått tillfälliga uppehållstillstånd på 13 månader och fortfarande känner en oro över sin framtid, och därför inte är motiverade till att utveckla sitt liv i Sverige. Även detta kan förtydligas med hjälp av Righards (2011) idé om bryggan, som tagits upp vid tidigare resonemang. *Informant 7* beskriver att det är svårt för barnen att integreras när de, på ett eller annat sätt, både finns “här” och “där”. Hen menar att asylprocessen hindrar barnen från att finna ro, i den änden av bryggan som innefattar den fysiska plats de befinner sig på, då de inte säkert vet om det är denna plats de ska bosätta sig på permanent. Transnationaliteten behöver dock inte ses som ett problem, utan det handlar snarare om att barnen får svårare att bygga upp en tillvaro “här” när de inte vet om de får stanna.

5.6.2 Möjligheter i arbetet

Som tidigare nämnt byts personalens fokus från integrationsarbete till att motivera barnen. För att motivera barnen berättar *Informant 1, 2 och 3* att de använder sig utav MI, det vill säga motiverande samtal. *Informant 1* berättar att samtliga i deras personalgrupp har gått utbildning om metoden och skall i princip kunna ha dessa samtal med barnen närsomhelst. Likadant i andra riktningen, att barnen skall kunna komma till dem vid behov. *Informant 2* talar kring vikten av att ha rätt samtal vid rätt tillfälle för att kunna hjälpa barnen. Hen menar att i motiverande samtal med barnen, då de pratar kring vanliga saker som skolgång, hälsa och andra viktiga saker, har även barnen möjlighet att ta upp annat som de känner de behöver lätta från deras hjärtan.

Två av de informanter som arbetar med MI berättar även att de arbetar med lösningsfokus. *Informant 3* menar på att de arbetar med positiv feedback samtidigt som de tar upp saker som inte fungerar. Hen benämner detta som förändringsprat och förklarar att man enbart inte kan påpeka vad som är dåligt för då blir personen sämre, utan måste berätta vad som är bra för att personen skall få en chans att förändras och må bättre.

Att motivera barnen är ingen lätt uppgift. Informanterna uppger att det inte alltid går att motivera de barn som inte fått beslut på sin asylansökan, vad gäller exempelvis skolan eller praktik, eftersom deras mående tar över. *Informant 1, 2 och 3* berättar att de istället arbetar med att försöka förbereda barnen på de olika beslut de kan få.

“Det som jag ser som den viktigaste grejen är för dem som inte fått beskedet, att inte bygga falska förhoppningar, är en väldigt viktig del och också att förbereda dem för vilket besked, det kan bli ett bra besked, vi kan förbereda för det, det kan bli ett negativt besked, vi kan förbereda för det. Så att de kan bygga upp både en plan A och en plan B, och förhoppningsvis en plan C och D också, beroende på alla beskedet som de kan få.”

Informant 1 ger som exempel när barnen fått avslag. Då arbetar man inte längre med att bygga upp nätverk här utan försöker hjälpa dem att bygga kontaktnät i hemlandet samt att man lägger mer fokus på att barnen lär sig engelska och matematik istället för det svenska språket. *Informant 3* beskriver arbetet med plan A, B och C utifrån att de hjälper barnen i deras tänk när de fått avslag - vad kan du göra istället, kan du ta med dig det du lärt dig, vad kan du göra när du kommer hem?

Liknande resonerar *informant 2* då hen talar om "ryggsäcken" barnen får med sig av sin tid i Sverige.

"Oavsett hur din framtid kommer se ut så har du fått med dig en ryggsäck ändå - med väldigt mycket kunskap och information som inte kan ta ifrån dig - och det kan ju också vara motiverande för även om du skulle behöva åka tillbaka eller hamna någon annanstans så är det ju så att ingen kan ta det ifrån dig."

Gemensamt för dessa informanter är att arbetet riktar sig mot olika mål beroende på vart barnen befinner sig i asylprocessen samt vilket beslut de får. Detta arbete kan ses ur ett transnationellt perspektiv. Fokus är inte längre på det inomnationella, utan ter sig mer gränsöverskridande (Kenndal, 2011). *Informant 1* satsar exempelvis på transnationella gemenskaper och nätverk för att barnen skall ha något att komma "hem" till, om de skulle få avslag. *Informant 2* för ett resonemang kring en "ryggsäck" som barnen får med sig vilket även kan ses utifrån det transnationella perspektivet. Barnens erfarenheter från Sverige följer med dem oavsett vart de hamnar efter ett avslag, vilket betyder att det skapas ett nytt transnationellt socialt rum. Det transnationella sociala rummet skapas av den anledning att två eller flera platser förenas till en enhet, barnet har med sig erfarenheter från Sverige som hen kan dra nytta av och använda på den nya fysiska platsen. Denna enhet blir barnets nya sociala sammanhang (Righard, 2011).

Självständighet är något som *informant 2, 5 och 6* betonar som viktigt att sträva mot i arbetet med barnen. De beskriver de mål boendet har med att hjälpa barnen klara sig själv. Detta i form av att gå till skolan eller praktiken varje dag, laga mat själv, ha koll på olika praktiska saker exempelvis hur man kontaktar olika myndigheter och hur man är socialt mot andra i samhället osv.

Informant 2 beskriver hur arbetet mot självständighet visar resultat och att det hjälper barnen i deras egen roll.

"Det är lite svårt med språket och man visste inte vart sakerna låg, det har vi sett en fantastisk utveckling på och med tiden har man tagit sig dit själv. Man har skött det själv, och kommit tillbaka med papper med en ny tid eller liknande och man har växt så mycket i sin roll. De känner inte sig osäkra längre, utan kan nu finna sig tillrätta i dessa delar av samhället också - jag vill och kan detta själv, jag hittar."

Informanternas (2,5 och 6) beskrivelse av deras arbete med barnens självständighet kan kopplas till det Ahmadi (2008) kallar för integration genom externa samhällreliga faktorer. De betonar exempelvis skola och myndighetskontakt vilket kan liknas vid den typen av faktorer. *Informant 2* utvecklar resonemanget kring självständighet och beskriver indirekt att barnen

integreras på en mer subjektiv nivå efter att de har integrerats på extern nivå. Det vill säga, barnen beskrivs få en känsla av tillhörighet i sin helhet.

Informant 4 upplever att motivation hänger ihop med nyfikenhet.

”Vissa är nyfikna och vissa bryr sig inte... Vi har två stycken som kommer från olika länder men båda är väldigt lika svenska tonåringar för att de är mer nyfikna och de har tagit sig an, en av dem har till och med en svensk flickvän och tagit sig an västerländsk musik, mycket sådana grejer. Jag tror att nyfikenheten är en stor grej, samma med nyfikenheten om svenskan för du hamnar i en annan... en snabbare ingång än de andra om håller kvar vid sitt gamla.“

6. SLUTSATS

Syftet med denna studie har varit att undersöka hur boendepersonal på Hvb-hem arbetar för att integrera de ensamkommande barnen i samhället samt vilka hinder respektive möjligheter som finns i detta arbete. Vi ville även undersöka hur boendepersonalen upplever att integrationsarbetet påverkas av asylprocessen. Vi har uppfyllt studiens syfte genom att besvara våra frågeställningar:

- Hur arbetar boendepersonal på Hvb-hem för att integrera ensamkommande barn i det svenska samhället?
- Vilka hinder respektive möjligheter anser boendepersonalen att det finns i arbetet med barnens integration?
- Hur upplever boendepersonalen att deras arbete med barnens integration påverkas av asylprocessen?

Nedan följer ett avsnitt där de mest centrala delar, som besvarar frågeställningarna, presenteras återigen följt av en diskussion.

6.1 Studiens centrala resultat

Alla sju informanter uppger att de arbetar individuellt med barnen och utformar arbetet efter deras behov. Informanterna belyser även vikten av rutiner i barnens vardag och att den skall se ut som en “vanlig vardag” vilket enligt dem innefattar sådant som skola, praktik och fritidsaktiviteter. “Vanlig vardag” kan vara ett tvetydigt uttryck för personer som migrerat till Sverige. Vardagen i andra länder kan se annorlunda ut och därför kan barnen ha en annan uppfattning om dess betydelse, vilket det transnationella perspektivet belyser. Informanterna menar att skolan/praktik och fritidsaktiviteter uppmuntras dagligen då de anses ha en stor betydelse för barnens externa och subjektiva integration. De barn som inte ser dessa delar som viktiga i vardagen kan det antas bli svårare för att integreras i det svenska samhället. Under intervjuerna lyfter informanterna dessa delar av vardagen som viktiga då barnen möter människor utifrån och kan skapa sig ett eget kontaktnät. Relationerna benämns som främjande av barnens integration, och dessa kan påträffas på Aytars (2007) alla dimensioner (samhällsnivå, mellangrups-nivå och gruppnivå).

Utöver vikten av relationer med nya människor belyses även att en relation mellan barnen och boendepersonalen är betydelsefull. Under intervjuerna presenterar informanterna sina professionella roller och förhållningssätt, som kan ses utifrån

både närhet och distans (Topor, 2008). Exempel på närhet kan vara den trygga famnen som beskrivs vid ett flertal tillfällen. Distans visar sig då man inte låter sina egna känslor ta över. Det finns inget facit över hur en professionell skall vara eller agera. Boendepersonalen har olika upplevelser över sin roll och hur den ska vara för att anses som professionell, men en balans mellan dessa förhållningssätt kan därför ses som nödvändig.

Informanterna beskriver tydligt att de värdesätter närhet i deras professionella roll gentemot barnen. Topor (2008) betonar att relationen mellan den professionella och barnen skall vara ömsesidig. Detta talar *informant 2* om när hen beskriver personalens trygga famn och barnens tacksamhet. Relationen mellan boendepersonalen och barnen kan även, som *informant 4* betonar, ses som ett sorts verktyg till arbetet med integrationen. Topor (2008) talar även om distans som ett förhållningssätt som innebär att man förhåller sig mer strikt till regler och att relationen är ensidig. Många av informanterna reflekterar inte kring möjlig problematik som närheten kan skapa, inte heller om att ha mer distans till barnen kan vara av vikt eller ej.

En del informanter uppger att vissa av barnen i vissa perioder inte går till skola/praktik eller fritidsaktiviteter, inte för att de inte ser dessa som viktiga, utan för att de mår dåligt och därför blir omotiverade. Det dåliga måendet beskrivs till stor del komma från den ovisshet och väntan barnen får uppleva av den långa asylprocessen. Informanterna förmedlar att barnens mående i sin tur påverkar deras arbete då de får byta fokus från integrationsarbete till att mer ta hand om det basala och arbeta med att motivera barnen i de vardagliga momenten. I människobehandlande yrken, som detta, finns inga tydliga rutiner kring hur boendepersonalen skall arbeta med detta. Boendepersonalen använder därför sig av sitt eget omdöme och kunskapsbas(handlingsutrymme) för att utforma arbetet efter hur läget ser ut.

Informanterna lyfter andra exempel som rör deras handlingsutrymme, ett av dessa är när boendepersonalen beskriver hur de gör upp olika planer med barnen om deras framtid. Boendepersonalen kan inte påverka barnens asylansökningar men hjälper dem att praktiskt förbereda sig på såväl positiva som negativa beslut. Exempel på praktiska förberedelser kan vara att hjälp barnen att skapa kontaktnät i hemlandet. Detta kan ses utifrån det transnationella perspektivet som belyser detta som transnationella gemenskaper och nätverk över gränser. På tal om det transnationella perspektivet beskriver även informanterna barnens relation till familjen i hemlandet. Relationen beskrivs av, både informanter och Melander (2015), påverka barnen både positivt och negativt. Positivt är att barnet trots det fysiska avståndet fortfarande kan få omsorg och fostran av föräldrarna. Samtidigt uppger informanterna att de uppmärksammat att barnen känner en press vad gäller att bidra till familjens välfärd.

6.2 Reflektion kring resultat

Det som vi som studieansvariga har reflekterat mycket kring är boendepersonalens syn på integration och hur den kan prägla barnen. Av intervjumaterialet framkommer att enbart en informant lägger vikt vid barnens känsla av tillhörighet och samhörighet till samhället, subjektiv integration, medan resterande har fokus på det externa. Av tidigare forskning (Wernesjö, 2015) framgår det att en extern integration, genom deltagande i samhället via exempelvis skola, inte betyder att det är ett faktum att man sedan integreras subjektivt. Detta betyder att barnens möjligheter till att integreras kan påverkas av vilken syn och vilket arbetssätt boendepersonalen väljer att ha. Det går att

identifiera i intervjuerna att boendepersonalen har ett visst utrymme, där regler och lagar saknas, där de kan handla under mer fria omständigheter eftersom att arbetet på de olika boendena skiljer sig åt. Barnen integreras med andra ord inte under samma omständigheter. Boendepersonalen kan däremot även, i sig, ses som en möjlighet i arbetet med integration. Informanterna belyser att deras trygga famn är betydande för barnen. Vi uppfattar deras relation, i viss mån, som en startpunkt till att skapa relationer i andra delar av samhället. En annan relation som också är av vikt är mellan barnen och deras familjer. Det är viktigt att boendepersonalen har en förståelse för de transnationella gemenskaperna då de ensamkommande barnen fortfarande har en trygghet i kontakten med familjen. Utifrån det transnationella perspektivet menar Melander (2015) att man förstår barnens handlingar bättre och att man kan se att deras mående även påverkas av kontakten.

Den långa asylprocessen har en stor påverkan på många. Barnens mående försämras av den ovisshet och väntan som de får leva med, somliga i hela 25 månader, som informant 3 talar om. Hen menar att denna psykiska påfrestning annars talas om som barnmisshandel men inte när det gäller denna målgrupp. Är detta något som Sverige verkligen står bakom, att våra system inte klarade av flyktingströmmen och att barnen får lida av det? Barnen blir upplysta om sina rättigheter och uppmuntrade till att integreras men barnets bästa glöms bort. Precis som Lundberg (2009) skriver, får man inte glömma att ensamkommande barn kan ha speciella behov som är knutna till den sårbara och utsatta situation de befinner sig i, dessa behov måste tillgodoses.

Utöver att barnens mående påverkas av asylprocessen har vi funnit identifikationer som tyder på att boendepersonalen även påverkas av denna process i sitt arbete. Boendepersonalen får, på grund av asylprocessens påverkan, lägga mycket fokus på barnens mående istället för att arbeta med sådant som de säger är verksamhetens mål - att integrera och motivera.

Vi har under studiens gång identifierat en krock mellan mål kring integration och den långa asylprocessen. Både boendet och samhället vill att de ensamkommande barnen skall integreras i Sverige, vilket de försöker åstadkomma på olika sätt, men att asylprocessen och den långa väntetiden indirekt förmedlar olika budskap. Längden på asylprocessen skapar oro hos barnen då de inte vet om de skall få stanna samtidigt som bland annat boendet har som målsättning att de skall bli en del av det svenska samhället. Detta kan ses som väldigt motsägelsefullt eller förvirrande. Informant 7 beskriver detta och menar att barnen hamnar i en sorts "What do you want from me" tankesätt. En del barn får uppehållstillstånd på 13 månader och att alla inte är motiverade till att integreras är då egentligen inget märkligt. Barnens förvillelse och oro finns fortfarande kvar kring deras framtid då beslutet endast gäller för lite mer än ett år. När beslutet löpt ut kan de ansöka om förläning och barnen får ännu en gång gå igenom samma process.

Sveriges beslut om införa tillfälliga uppehållstillstånd är i vår mening att skjuta upp och förvärpa arbetsbördan på Migrationsverket samtidigt som den försvårar möjligheterna till att integreras för de ensamkommande barnen. Det blir som en ond cirkel, då ärendena kommer tillbaka efter 13 månader då nya beslut skall fattas.

För att främja integrationen av ensamkommande barn anser vi att det är av vikt att denna onda cirkel bryts. Bryts cirkeln, och barnens framtid blir mer förutsägbar, ser vi att personal på Hvb-hem har större möjligheter att faktiskt bedriva ett integrationsarbete istället för att ha fokus på mående och motivation.

7. Referenser

- Ahmadi, N.(2008). Kulturell identitet i gungning I Tvärkulturella möten, Grundbok för psykologer och socialarbetare. Allwood, CM., Franzén, EC. (red),155-179, Stockholm: Natur och kultur
- Aspers, P (2011) *Etnografiska metoder*. Stockholm:Liber.
- Aytar, Osman. (2007) *Mångfaldens organisering: Om integration, organisationer och interetniska relationer i Sverige*. Stockholm: Sociologiska Institutionen, Stockholms universitet.
- Berner, B(1989) *Kunskapens vägar: Teknik och lärande i skola och arbetsliv*. Lund:Arkiv
- Brante, T. (2009). *Vad är en profession? Teoretiska ansatser och definitioner*. I L. Maria (Red.), *Vetenskap för profession* (s. 15-34). Högskolan i Borås.
- Brunnberg E (2015) *Ensamkommande barn och unga på flykt - att växa upp utan familj eller i ett transnationellt familjesystem*, i Darvishpour M & Westin C, *Migration och etnicitet - perspektiv på ett mångkulturellt Sverige 2*. uppl Lund: Studentlitteratur AB
- Bryman, A (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder. 2.*, [rev.] uppl. Malmö: Liber
- Darvishpour, M. & Westin, C. (red.) (2008). *Migration och etnicitet: perspektiv på ett mångkulturellt Sverige*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Edwardsen, A. (1977). *Det får inte hända igen. Finska krigsbarn 1939-45*. Stockholm: Askild & Kärnekull
- Elmeroth, E. & Häge, J. (2009) *Flyktens barn* Lund: Studentlitteratur AB
- Fekjær, S B (2016). *Att tolka och förstå statistik*. 1. uppl. Malmö: Gleerup
- Fälldin, K & Strand, G (2010). *Ensamkommande barn och ungdomar: en praktisk handbok om flyktningbarn*. Stockholm: Natur & kultur
- Gustafsson, K., Fioretos, I. and Norström, E. (2013). *Att få vara den man är*, i Bak, M. & von Brömssen, K., eds. *Barndom och migration*. 1. uppl. Umeå: Boréa
- Hellberg, I. (1991). *Professionalisering och modernisering. En studie av nordiska akademiker i offentlig tjänst*. Stockholm: Arbetslivscentrum
- Hessle, M. (2009). *Ensamkommande men inte ensamma. Tioårsuppföljning av ensamkommande asylsökande flyktningbarns livsvillkor och erfarenheter som unga vuxna i Sverige*. Diss. Pedagogiska Institutionen. Stockholms Universitet
- Höjer, Ingrid & Sjöblom, Yvonne (2011) *Att stå på egna ben – om övergången från samhällsvård till vuxenliv*. Socialvetenskaplig tidskrift, vol 18 (1) p. 24-41
- Kenndal, R. (2011) *Rum för det "andra" modersmålet. Betydelser och konsekvenser av modersmålet som minoritetsspråk och transnationell språkgemenskap bland ungdomar med annat modersmål än svenska*. Uppsala: Kulturgeografiska institutionen
- Krisinformation (2016) *Flyktingsituationen i Sverige* Tillgänglig: [<https://www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2015/myndigheternassamarbete-kring-flyktingsituationen> / Hämtat: 2017-12-29]
- Lagnebro, L. (1994). *Finska krigsbarn*. Umeå: Socialt arbete, Umeå universitet.
- Liljegren, A. & Parding, K. (2010) *Ändrad styrning av välfärdsprofessioner – exemplet evidensbaserad i socialt arbete*. Socialvetenskaplig tidskrift nr 3-4.
- Lipsky, M. (1980) *Street-level bureaucracy: Dilemmas of the Individual in Public Services*. New York: Russell Sage Foundation.

- Lipsky, M. (2010) *Street-level bureaucracy: Dilemmas of the Individual in Public Services, 30th Anniversary Expand Edition*. New York: Russell Sage Foundation
- Lomfors, I. (1996). *Förlorad barndom - återvunnet liv: de judiska flyktningbarnen från Nazityskland*. Diss. Göteborg: Historiska institutionen, Göteborgs universitet
- Lundberg, A (2009) *Principen om barnets bästa i asylprocessen - ett konstruktivt verktyg eller kejsarens nya kläder?* Malmö: Malmö university
- Migrationsinfo (2017) *Ensamkommande barn* Tillgänglig: [http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/asylsokande-isverige/ensamkommande-barn/ Hämtat: 2017-11-13]
- Migrationsverket (2009) *Årsredovisning 2009*. Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba63128a5/1485556220645/arr2009.pdf Hämtat: 2017-11-15]
- Migrationsverket (2017a) *Asyl - från ansökan till beslut* Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Attansoka-om-asyl/Asyl---fran-ansokan-till-beslut.html Hämtat: 2017-11-15]
- Migrationsverket (2017b) *Uppehållstillstånd - vad händer då?* Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Fordig-som-ar-barn-och-har-sokt-asyl/Utanforaldrar/Uppehallstillstand.html Hämtat: 2017-11-15]
- Migrationsverket (2017c) *Begränsade rätt till uppehållstillstånd i Sverige* Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Aktuellafragor/Begransad-ratt-till-uppehallstillstand-i-Sverige.html Hämtad:2017-11-14]
- Migrationsverket (2017d) *Statistik* Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Omensamkommande-barn-och-ungdomar/Statistik.html Hämtat:2017-11-13]
- Migrationsverket (2017e) *Verksamhets- och utgiftsprognos* Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/download/18.5bc6881815e14db67502006/1508925247512/Migrationsverkets+prognos+oktober+2017+P5-17.pdf Hämtad:201711-29]
- Migrationsverket (2017f) *Första medicinska åldersbedömningen snart klar* Tillgänglig: [https://www.migrationsverket.se/OmMigrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv2017/2017-03-31-Forsta-medicinska-aldersbedomningen-snart-klar.html Hämtat: 2017-11-29]
- Mintzberg, H. (1993). *Structure in fives. Designing effective organisations*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall
- Newbigging, K., & Thomas, N. (2011). *Good Practice in Social Care for Refugee and Asylum-seeking Children*. *Child Abuse Review*, 20(5), 374-390.
- O'Connell Davidson, Julia & Caitlin Farrow (2007) *Child Migration and the Construction of Vulnerability*. Nottingham: School of Sociology & Social Policy.
- Ortmark, S (2003). *Krigsbarns erinran: snäll, lydig och tacksam*.(red.) Stockholm: SinOA
- Regeringen (2010) *Regeringsförklaringen: 5 oktober 2010*, Regeringen: Stockholm
- Regeringskansliet (2015) *Regeringen beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid inre gräns* Tillgänglig:

- [<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-beslutar-att-tillfalligtaterinfora-gransk kontroll-vid-inre-grans/> Hämtat: 2017-12-17]
- Regeringskansliet (2016) *Regeringens arbete med flyktingsituationen* Tillgänglig: [<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-arbetemed-flyktingsituationen/> Hämtad: 2017-12-29]
- Regeringskansliet (2017) *Gränskontroller vid inre gräns förlängs* Tillgänglig: [<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/11/granskontroller-vid-inregrans-forlang/> Hämtat: 2017-12-17]
- Riksdagen (2017) *Handläggningstider i asylärenden* Tillgänglig: [http://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/skriftlig-fraga/handlaggningstider-i-asylarenden_H411954#item3/ Hämtat 2017-12-29]
- Rädda barnen (2004) *Att möta de ensamkommande barnen* Tillgänglig: [<http://temaasyl2.episerverhotell.net/Documents/Organisationer/R%C3%A4dda%20Barnen/Att%20M%C3%B6ta%20De%20Ensamkommande%20Barnen.pdf> Hämtat: 2017-11-13]
- Rättsmedicinalverket (2017) *Medicinska åldersbedömningar i asylärende.* Tillgängligt: [<https://www.rmv.se/verksamheter/medicinska-aldersbedomningar/medicinskaaldersbedomningar-asylarenden/> Hämtat: 2017-11-17]
- SFS 2016:752 *Lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.* Stockholm: Justitiedepartementet
- SFS: 2017:900 *Förvaltningslagen* Stockholm:Justitiedepartementet
- Socialstyrelsen (2016) *Ensamkommande barn och unga - Handbok om socialnämndens ansvar och uppgifter.* Tillgänglig: [<http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20400/2016-11-8.pdf> Hämtat: 2017-11-13]
- Stenström E & Skovdal M (2016) *Effektiviteten i asylprövningen* Norrköping: Migrationsverket
- Svensson, K., Johnsson, E. & Laanemets, L. (2008). *Handlingsutrymme: utmaningar i socialt arbete.* (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.
- Sveriges Television (2016) *Löfven om flyktingkrisen: Läget var mycket svårbedömt* Tillgänglig: [<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/lofven-flyktingkrisen-harvarit-en-stor-utmaning/> Hämtat: 2017-12-29]
- Söderqvist, Å, Bülow, P. & Sjöblom, Y (2014) *Home Sweet Home? Professionals' Understanding of 'Home' within Residential Care for Unaccompanied Youths in Sweden.* Child & Family Social Work.
- Söderqvist Å, (2017) *The (re)construction of home. Unaccompanied children's and youth's transition out of care.* Jönköping: School of Health and Welfare. Jönköping university
- Thurén, T (2013). *Källkritik.* 3., [rev. och omarb.] uppl. Stockholm: Liber
- Toivanen, Tuire & Toivanen, Susanna (2014). *Utsatt för tortyr: att möta och rehabilitera traumatiserade flyktingar.* 1. uppl. Stockholm: Gothia Fortbildning
- Topor, A. (2008) "en annan professionalitet" i Topor, A & Borg, M *Relationer som hjälper - om återhämtningsprocesser vid svåra psykiska problem.* Lund: Studentlitteratur
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed.* Stockholm: Vetenskapsrådet
- Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk- och samhällsvetenskaplig forskning.* Elanders Gotab
- Wernesjö, U (2015) *Landing in a rural village: home and belonging from the perspectives of unaccompanied young refugees.* Identities, 22:4, 451-467,
- Åkerlund, Eva -Marie (2016) *Liv i kollektiv: vardagsliv bland ensamkommande ungdomar på institution.* Licentiatavhandling. Linköping: Linköpings universitet.

8. Bilagor

Bilaga 1 - Informationsbrev

Studieansvariga:

Emma Möller och Carolina Mårtensson

Kontaktuppgifter:Emmaulrika95@gmail.com

0763975998

Carolina.martensson.3@gmail.com

0704508297

Studerar vid Malmö högskola,**Fakulteten vid hälsa och
samhälle,****205 06 Malmö, Tfn 040-****6657000 Utbildning:**Socionomprogrammet **Nivå:**

Kandidat

Hej!

Vi heter Emma Möller och Carolina Mårtensson och är två socionomstudenter på Malmö Högskola. Vi läser nu vårt sista år och skriver för närvarande vårt examensarbete, gällande ensamkommande barn. Syftet med vår studie är att undersöka hur boendepersonal på HVB-hem arbetar för att integrera de ensamkommande barnen i samhället samt vilka hinder respektive möjligheter som finns i detta arbete. Studien syftar även till att undersöka hur boendepersonalen upplever att integrationsarbetet påverkas av asylprocessen.

Vår ambition är att intervjua ett flertal boendepersonal på HVB-hem runt om i Skåne för att få deras perspektiv på arbetet med ensamkommande barns integration.

Vi ser er verksamhets erfarenheter av målgruppen som betydande för vår undersökning och vill med ert samtycke som verksamhetschef gärna intervjua någon i din personalgrupp, om det finns möjlighet.

Intervjuerna kommer hållas vid ett tillfälle i cirka 1 timme, viktigt att poängtera är att ni kan välja att avbryta när ni vill. Intervjun kommer att spelas in med ert samtycke. Materialet kommer sedan användas som grund till studien.

När studien är sammanställd kommer det inte framgå vem som har intervjuats eller vem som sagt vad. Det underlag som samlats in under intervjuerna kommer endast användas i syfte för vår forskning.

Genom att delta i denna studie kan ni bidra med information som kan ligga till grund för ny forskning kring ensamkommande barn. Vi anser att det är av vikt att denna målgrupp uppmärksammas mer inom forskningen för att sedan kunna implementeras i samhället och i det sociala arbetet. Deltagandet i studien är frivilligt men vi skulle verkligen uppskatta om ni vill delta. Intervjun görs givetvis på tid och plats som passar er, men gärna så snart som möjligt (v.47 - v. 50)

Tveka inte på att höra av er om ni har några frågor eller funderingar.

Med Vänliga Hälsningar,

Emma Möller och Carolina Mårtensson

Bilaga 2 – Samtyckesblankett

Projektets titel: "I Sverige hade det här klassats som barnmisshandel"	Datum 2017-xx-xx
Studieansvariga: Carolina Mårtensson Emma Möller Din E-post Carolina.martensson.3@gmail.com Emmaulrika95@gmail.com	Studerar vid Malmö högskola, Fakulteten vid hälsa och samhälle, 205 06 Malmö, Tfn 040-6657000 Utbildning: Socionomprogrammet
Jag har muntligen informerats om studien och tagit del av bifogad skriftlig information. Jag är medveten om att mitt deltagande är frivilligt och att jag när som helst och utan närmare förklaring kan avbryta mitt deltagande.	
Jag lämnar härmed mitt samtycke till att delta i ovanstående undersökning:	
Datum:	
Deltagarens underskrift:	

Bilaga 3 - Intervjuguide

Presentation av intervjupersonen

- Hur länge har du arbetat här?
- Har du några erfarenheter av arbete med ensamkommande barn sen tidigare?

Presentation av HVB-hem och målgruppen

- Vilken är målgruppen på boendet? Kön, ålder, Put/tut/asyl?
- Vad är verksamhetens mål med barnen?
- Hur ser en vanlig dag ut på boendet? Skola, fritidsaktiviteter - uppmuntrar ni dem till att ha det?
- Har barnen andra insatser med fokus på integration? kontaktfamilj/kontaktperson?

Personalens arbete

- Vad anser du integration är? skillnad på integration/assimilation
- Hur arbetar ni praktiskt för att integrera barnen i samhället? - individanpassat? i grupp? - arbetar man olika beroende på vilket beslut de har?
- Har boendet någon plan/styrdokument över hur de ska arbeta med integrationen av barnen? - om ja, upplever du att ni aktivt arbetar efter planen? om nej, varför?
- Upplever du att den långa asylprocessen påverkar ert arbete med att integrera barnen? - om ja, hur?
- Anser du att arbetet med integrationen är tillräcklig för barnen? är det något du saknar i arbetet?

Personalens upplevelser

- Upplever du att barnen funderar över/tänker på sin integration? på vilket sätt isåfall? - är det olika utifrån var de befinner sig i asylprocessen?
- När börjar barnen integreras? Ser du något mönster i barnens ambition att integreras utifrån vilket beslut de fått? under asyltiden, när barnen fått uppehållstillstånd osv.
- Upplever du att barnen påverkar varandras integrationsprocesser? Hur? dra tillbaka/pusha fram
- Upplever du att barnen påverkas av den långa asylprocessen? - hur?
- Upplever du att barnen påverkas av varandras beslut? - hur hanterar ni det?

Avslut

- Har vi missat något?
- Har du något att tillägga?
- Är det ok att vi återkommer om vi behöver komplettera några uppgifter? T.ex. via mail.